

AMERIKIEČIAI NUMUŠĖ 20 JAPONŲ LĒKTUVŲ

PRIEŠAS BANDĖ ATIMTI TULAGI IR KITAS SALAS, BET BUVO ATMUŠTAS

Praeitais savaitės gale japonai neteko 143 lėktuvų, sunkiai sužeista daug laivų

WASHINGTON, D. C., rugs. 13 d. — Vakar laivyno departamentas paskelbė, kad Amerikos karo jėgoms pavyko numušti 20 japonų bombanešių, kurie atskrido Guadalcanal ir Tulagi salų bombarduoti.

Praeitais savaitės gale japonų aviacija ir karo laivai kelis kartus bandė pulti amerikiečius Salomonų salose, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Iš paskutinių japonų pastangų aiškiai matyti, kad japonų karo vadovybė yra pasiryžusi vėl atsiimti prarastas Salomonų salas. Japonai kelis kartus buvo atmušti, bet jie ir vėl bando jas pulti.

Praeitą trečiadienį 26 japonų bombanešiai atskrido Guadalcanal aerodromo bombarduoti. Bombanešius atlydėjo didelis naikintuvų būrys. Amerikos karo aviacija numušė penkis bombanešius ir keturis vadinamus Zero naikintuvus.

Ketvirtadienį vėl atskrido 27 prieš lėktuvai. Amerikiečiams pavyko numušti keturis prieš lėktuvus.

Penktadienį 26 japonų lėktuvai vėl bandė atakuoti, bet ši

kartą šeši bombanešiai buvo numušti. Numuštas ir vienas naikintuvas.

Naktį prie Guadalcanalo salos priartėjo prieš karo laivas ir artilerijos ugnimi apšaudė pakraščius. Priešo ugnis buvo labai netaikli, nes nepadarė jokių nuostolių.

Guadalcanalo salos viduryje dar randasi japonų kariuomenės dalinių. Amerikos kariuomenei pavyko dalį jų išnaikinti, bet japonai nakties metu atveža daugiau kareivių ir ginklų. Amerikiečiai tikisi netrukus juos išnaikinti.

Amerikos aviacija puolė japonų laivyno bazę Gizo saloje ir nuskandino vieną pagalbinį karo laivą. Laivyno departamentas leido paskelbti žinias apie stiprų japonų karo jėgų užpuolimą ant Guadalcanal salos praėjo mėn. 25 ir 26 dienomis. Ejo labai smarkios kovos ir amerikiečiai numušė 143 prieš lėktuvus.

Kovose dalyvavo ne tik karo laivai, bet ir lėktuvnešiai. Amerikos žvalgybos lėktuvai pirmi pastebėjo japonų armadą. Amerikos bombanešiai neleidžia priešui priartėti prie Salomonų salų.

NACIŲ KARIUOMENĖ LAIMEJO NAUJAS POZICIJAS STALINGRADO FRONTE

Stalingrade rusai užmušė 10,000 vokiečių, o Volchovo fronto ruože 5,000

MASKVA, Rusija, rugs. 13 d. — Pietiniame Stalingrado fronto ruože sovietų armija buvo priversta vėl pasitraukti, skelbia oficialus rusų pranešimas.

Paskutinių dviejų dienų laikotarpį prie Stalingrado ėjo labai žiaurios kovos ir rusams pavyko užmušti 10,000 vokiečių kareivių.

Volchovo fronto ruože taip eina smarkios kovos, kur tapo iššūdyta 5,000 vokiečių kareivių.

Vokiečiai puola prie Leningrado

MASKVA, Rusija, rugs. 13 d. — Sinajevio fronte, prie paties Leningrado, vokiečiai sustraukė naują kariuomenės dalinių ir puolė rusų pozicijas, bet buvo atmušti.

Barento juroje rusų laivynas nuskandino vieną prieš lėktuvų subariną.

Vokiečiai deda pastangas praveržti prie Grozny žibalo versmų, bet rusams pavyko išnaikinti kelias vokiečių baterijas Tereko pakrantėse.

Vokiečiai pasiekė pietų Stalingradą

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 13 d. — Vokiečių kariuomenė

pralaužė sovietų fronto linijas ir pasiekė pietų Stalingradą, skelbia vokiečių armijos štabas.

Rusai bandė kontraatakuoti, bet visos jų pastangos buvo atmuštos. Kaukazo fronte vokiečiai prasčiau ir artėja prie Grozny.

Tereko pakrantėse rusai buvo paruošę visą eilę tvirtovių, bet vokiečiai jau įsiveržė į tvirtovių rajoną.

Naujoji Ginėjoj japonai sulaikyti

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 13 d. — Stiprus sąjungininkų aviacijos atakos smarkiai bombardavo japonų invazijos bazę Buna, skelbia gen. MacArthur štabas.

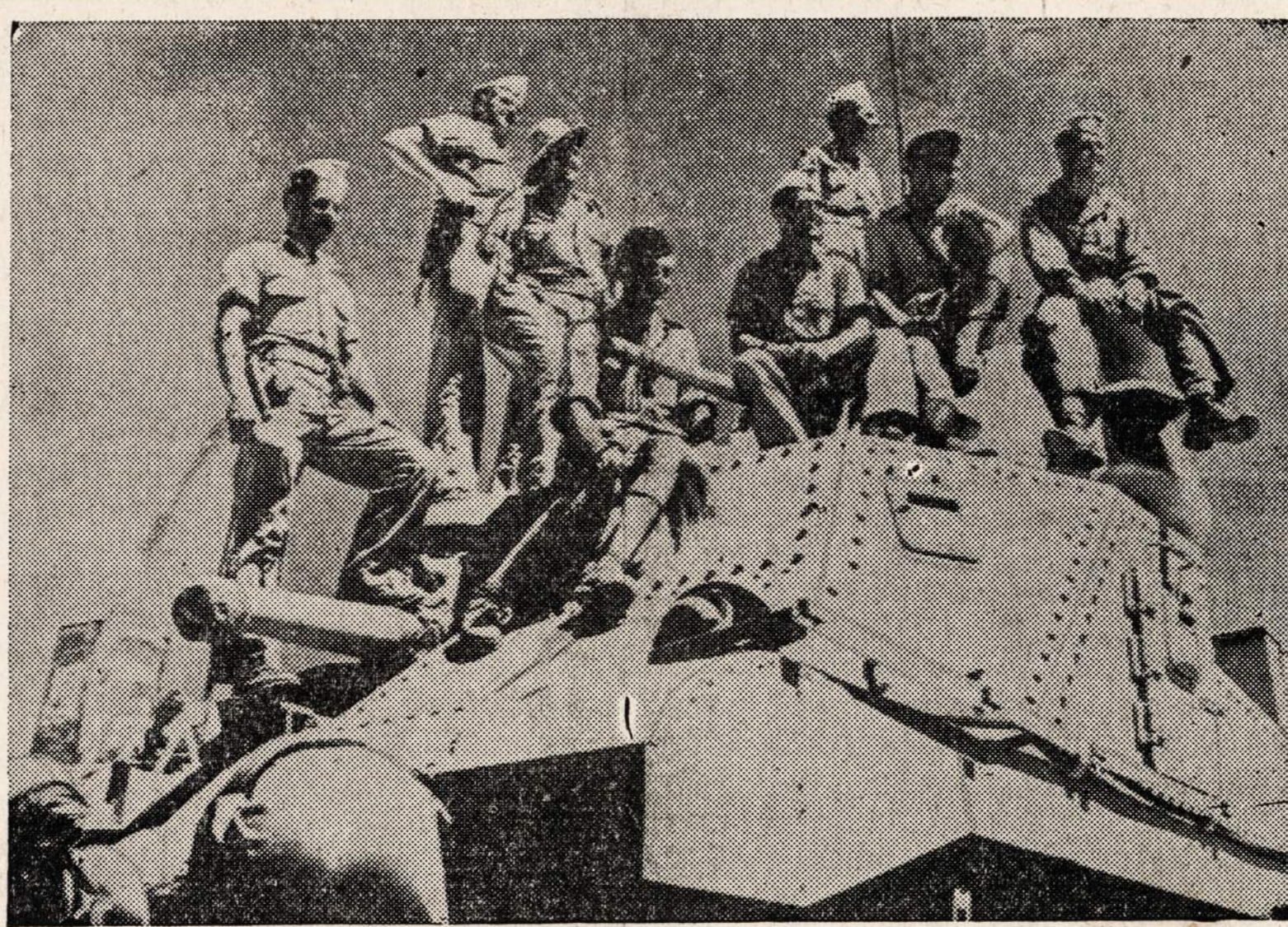
Bunoje tapo užpultas prieš aerodromas ir pavyko sunaikinti ant žemės stovinčius 17 orlaivius.

Owen Stanley srityje japonai taip pat sulaikyti.

— Ispanų Maroke nukrito Amerikos bombanešys ir užmušė visus keturis jame buvusius lakunus. Orlaivui nukritus, sprogo jame buvusios bombos.

— Vokiečiai sušaudė 20 kroatų įkaitų už vieną vokiečių kareivį, kuris nežinia kieno buvo nužudytas.

J. A. Valstybių tankas Egipte

Amerikiečiai tankų operuotojai, kurie dalyvavo Egipto mušiuose. Gen. Rommelo armijai jie užkūrė pusėtinai karštą pirtį.

VOKIEČIUS KARAS ISVARGINO, KRAŠTO NELAIMĖSE KALTINA HITLERI

Policija ištraukė kulkosvaidžius į Vichy gatves ir prie kelių, bijo maisto

STOCKHOLMAS, Švedija, rugs. 13 d. — Iš patikimų šaltinių patirta, kad Vokietijos gyventojai jau tiek išvargę dėl karo, kad pradeda reikšti nepasitenkinimą.

Vokiečiai mano, kad karas pasibaigtų, jeigu valdžioje nesėdėtų Hitleris ir nacių partija. Krašto nelaimėse vis didėnis vokiečių skaičius kasdien pradeda kaltinti Hitlerį. Bombardavimas veikia Vokietijos gyventojus.

Vokiečiai klausosi Londono radijo

STOCKHOLMAS, Švedija, rugs. 13 d. — Patirta, kad kasdien iš okupuotų kraštų atgabtų vergų-darbininkų.

Vichy policija laukia neramumų

VICHY, Prancūzija, rugs. 13 d. — Vakar iššūdyta Vichy policija ir kariuomenės daliniai patrušavo miesto strateginius punktus su kulkosvaidžiais.

Kulkosvaidžiai buvo išstatyti ant visų svarbesnių kelių, kurie veda į laikiną prancūzų sostinę.

Manoma, jog valdžia buvo pasiruošusi kulkosvaidžiais sustikti maištaujančius prancūzus.

ORAS
Šiltesnis.
Saulė teka — 6:30; leidžiasi — 7:02.

MISS TEXAS TAPŲ MISS AMERIKA

ATLANTIC CITY, N. J., rugs. 13 d. — Jo-Carroll Dennison, 18 metų panelė, kuri grožio konkurse atstovavo Texas valstijai, tapo išrinkta Miss Amerika.

Indijos reikalą siulo pavest F.D.R.

LONDONAS, rugs. 13 d. — Lordas Strabolgi pasiūlė visą Indijos klausimą pavesti prezidentui Roosevelti išspręsti.

Vėliausios Naujienos

- Bulgarijai paskelbė karą stovį visoje Makedonijoje. Vietos gyventojai sukilo prieš okupacinę valdžią ir užmušė kelis aukštus bulgarų valdininkus. Sukilėliai kontroliuoja kelias Makedonijos provincijas.
- Britų aviacija smarkiai bombardavo vokiečių transporto laivus Mersa Matruh uoste. Nuskandinti keli italų laivai.
- Kiniečių kariuomenė paėmė Fukien miestą. Kovos eina prie Kinwan.
- Havajų salų kariškas gubernatorius dar kartą patarė civiliams apieiti salas, jeigu jie nedirba karo pramonėje.
- Vokiečių radijas skelbia, kad Atlantike vokiečių karų jėgos puola didelį sąjungininkų kanvojų.
- Petainas paskelbė naujus įstatymus darbininkams mobilizuoti. Valdžia mobilizuos vyrus nuo 18 iki 50 metų, o moteris nuo 21 iki 35 metų ir siųs į darbo vietas. Manoma, kad mobilizuoti darbininkai bus siunčiami Vokietijon.
- Lavalis paėmė savo kontrolėn visą karišką policiją.
- Bulgarijoj fašizmo priešai kėsino nužudyti vidaus reikalų ministrą.
- Nicaraguoji policija areštavo sąmokslininkus, kurie bendradarbiavo su nacių agentais.

VOKIEČIAI VIS DAŽNIAU KALBA APIE PABALČIO KRAŠTŲ KOLONIZAVIMĄ

Mes dabar turime kolonizacijos galimumų, sako Dresdeno banko valdytojas K. Rasche

(Laišku per Lisaboną, Portugaliją)
Jau keliais atvejais rašėme apie Vokietijos kolonizacinius planus Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų rytų Europos valstybių atžvilgiu. Dabar patyrėme, kad Dresdeno banko valdybos narys Dr. K. Rasche buvo nuvykęs į Olandiją, kur Hagoje laikė paskaitą apie vokiečių sumanymus kolonizacijos srityje. Savo paskaitoje jis apžvelgė vokiečių kolonizacijos istoriją, įskaitant paminėdamas, kad vokiečiai kolonizavo rytų Prūsiją, Klaipėdos kraštą ir buvo nučję iki Dauguvos. Tai esąs kryžiuočių ordino nuopelnas.

Sios Dienos KARO VEIKSMAI

SALOMONŲ SALOSE: Amerikos karo jėgos numušė 20 japonų bombanešių. Japonai bandė išsikelti Guadalcanal saloje, bet buvo atmušti. Salos gilumeje eina kovos su užsilikusiais japonų kareiviais.

N. GINĖJOJ: Sąjungininkai bombardavo Buna bazę ir sulaukė japonus Owen Stanley aukštumose.

RUSIJŲ: Pietiniame Stalingrado fronte rusai pasitraukė. Vokiečiai puolė rusus prie Leningrado, bet buvo atmušti. Vokiečiai paėmė kelias sovietų tvirtoves Tereko pakrantėse.

ATLANTIKE: Ašies submarinas įplaukė į Carlisle įlanką ir paleido penkis torpedas į britų laivus.

MADAGASKARE: Britų kariuomenė artėja prie Tananarivo. Pakeljuje britai užėmė visą eilę miestelių.

Suimtas dviejų moterų žudikas

SANTA MARIA, Cal., rugs. 13 d. — Tapo areštuotas kareivis Robert T. Bailey, kuris prisipažino nužudęs dvi jaunas moteris šalia Tomah, Wis.

Bailey yra pabėgęs iš kariuomenės ir tapo suimtas, kai policininkas pastebėjo jį baltais dažais betepant tajorius.

Bailey prisipažino, kad netoli St. Paul, Minn., nužudė kitą savo draugą ir įmetė į upę. Bailey bijojo, kad jo draugas neišpasakotų viso reikalo policijai.

Pataria pradėti taupyti gazoliną

WASHINGTON, D. C., rugs. 13 d. — Kainų tvarkytojas Henderson patarė automobilių savininkams nelaukti valdžios nurodymų, bet šiandien pradėti taupyti gazoliną.

Praeis kelios savaitės, kol valdžia atspaus reikalingą knygelių kiekį kontrolei įvesti.

Manoma, kad kiekvienas automobilistas gaus 4 galionus gazolino į savaitę. Jeigu kas įrodys, jog privalo gauti daugiau, jo daviny bus padidintas.

— Prancūzai tvirtina, kad Madagaskare jie daro britams labai didelių nuostolių ir sprogdina visus tiltus.

Kalbėdamas apie dabartinius vokiečių kolonizacinius planus, Rasche išsireiškė, kad "šiandien vėl atsidero kolonizaciniai galimumai".

Jiems kryptį nurodęs Adolfas Hitleris savo "istoriniu" pareiškimu, kuris skamba šitaip: "Musų užsienio politikos bus tikslas neturi būti nei vakarų, nei rytų orientacija, bet rytų politika ta prasme, jog mes turime praplėsti mums reikalingą erdvę".

Kauno laikraštis "Į Laisvę" aprašinėja "Pienocentro" atstovų suvažiavimą. Atstovai skundžiasi labai pigiomis kainomis, kurias naciai nustatė už žemės ūkio produktus.

Labai plačiai ukininkai pasisakė dėl mokamų kainų už kiaušinius ir pieną.

Dabartinės kainos už pieną ir kiaušinius yra labai nepakankamos, ypač atsimenant, kad pieno statymas atima labai daug laiko.

Kiekvieną kartą, kaip tik naujųjų šaukimo direktorius pasiūnė pranešimą vietos boardui apie kurį darbininką, jis privalo būti naujai klasifikuojamas.

Šiuo patvarkymu valdžia nori paimti kariuomenės visus tuos vyrus, kurie apleidžia vieną pramonės šaką ir trukdo darbą.

Kontroliuos algas ir kainas

WASHINGTON, D. C., rugs. 13 d. — Kongresas rengiasi praversti įstatymą, kuris kontroliuos algas ir kainas, vakar pareiškė senatorius Barkley.

Kongreso ir senato lyderiai tarėsi šio įstatymo reikalu, bet nepajėgė susitarti. Barkley vis dėlto mano, kad pirmadienį projektas jau bus paruoštas.

Įstatymas apims algų ir visų kasdieninio gyvenimo reikalų kontrolę visam karo metu.

ENGLISH COLUMN

Protect Your Right To Vote

(Continued)

CHANGE OF NAME

Section 27 of the Permanent Registration Law provides, as follows:

"Any registered voter who changes his or her name by marriage or otherwise, shall be required to register anew and authorize the cancellation of the previous registration; provided, however, that if the change of name takes place within a period during which such new registration cannot be made, next preceding any election or primary, the elector may, if otherwise qualified, vote upon making the necessary affidavit before the judges of election."

CANVASS

Before every election a canvass of the registered voters is made. The canvassers are required by law to call at your registered address to ascertain whether or not you reside there. If canvassers do not find you

and cannot learn from your neighbors that you reside at the address in question, the canvassers are obliged to mail a Postal "Notice to Show Cause Why Registration Should Not Be Cancelled," to the address from which you registered, informing you that unless you appear IN PERSON before the Board of Election Commissioners on the days stated in the notice and show cause why your name should not be removed from the registry of voters, your name will be stricken. If you do not respond IN PERSON to such Notice, the Board of Election Commissioners must, under the law, cancel your registration.

SUGGESTION

If a voter expects to be absent from home on the days of the canvass, it may be well for the voter in question to inform the neighbors so that when the canvassers appear and make the customary inquiry about residence, the neighbors may inform the canvassers that the voter actually does reside at the given address. This precaution may save such voters the possible loss of the right to vote.

ANOTHER IMPORTANT SUGGESTION

Whenever the voter changes

his or her address, the voter should sign the request for such change in the same name and initials as he or she originally signed the registration cards. If in signing the request for a change of address the

"DILGELES" IŠ AMERIKOS

1905 metais, įsibanguojant revoliucijai Lietuvoje, Latvijoje ir Rusijoje, po slopinančios graždanskos tvarkos per keturias dešimtis metų, vos pradžiugusiai ypač Lietuvos liaudžiai, kad atgavo savo spaudą, pradėta laikraščiai leisti. Be katalikiškų ir tautiškų, pasirodė ir pirmieviški laikraščiai "Naujoji Gadynė", "Kardas" ir "Zarija".

Judrumas ir pasiryžimo dvasia ėmė kilti ypatingai skurdžiai gyvenusių darbo žmonių, mažaziemių, bežemių ir ardinareikių, tarpe. Proklamacijos pilasi bažnyčiose ir šventoriuose, rinkose ir kitose vietose.

Koks čia nesuprantamas dalykas reiškiasi: vieni drąsos skatinami, kiti baimės, bet visi įdomiausia mažiausiais pasiryžimais ar tai kalbėjo, ar buriais žmonių šventadienį ar turgaus dieną, kurie kalbasi gyvenimo klausimais. Nekantrūs jaunimas, įsigijęs proklamaciją ar laikraštį, skubinas, nešasi į namus. Skaito tėvui ar motinai, nors rašte yra daug nepaprastai skambančių žodžių. Tokių žodžių nerasi nei maldaknygėje, nei kantičkoje.

Ne gana to, tas pats jaunuolis, kuris pargabeno iš miesto šiuos raštus, neša ir duoda juos kitiems kaimo žmonėms skaityti. Šitokių ir kitokių raštų pareidavo pas vieną mano valščiaus miestely gyvenusį vertelgą A. Taip pat pareidavo juokų laikraštukas "Dilgelės" iš Amerikos, kurio leidėjai buvo Pittsburgėje gyvenę Baltūsaičiai.

Tas laikraštukas, kurie turėdavo progos jį skaityti, visiems patikdavo. "Dilgelės" ne tik mokėdavo jūmoru gerai plakti, bet juse budavo ir šiaip svarbių žinių. Jos mokėjo Amerikoje gyvenančius lietuvių pabarti, nurodymus jį įvairius netikslumus ir negražių elgėsi. Kritika visiems eido ir j sveikatą ir nebudavo už ką pykti.

Reakcijai pradėjus siausti, nuo dragunų ir židary, naujais skaudžiai nukentėjo ir tas pirmieviškų laikraščių ir revoliucijos idėjos platintojas vertelga. Ir jis ir jo žmona buvo suminti ir vežami kartu su kitais revoliucionieriais į Šiaurinių kalėjimą ir basiai buvo sumušti.

Koks supuolimas: aną metą, pasitaikius progai, pamatėu miestelio gatve einanti, lazdele pasirėmusi tą patį vertelgą. Užkalbinu.

Jau senelis ruskėtu veidu, nuplikęs, baltas kaip obuolis, ir ausimis mažai girdi. Reikia balsiai kalbėti jį. Sakau, ar atsimeni mus, bėrį vaikų, kai turėjai siauroj gatvėje mažą krautuvėlę? Velykų išvakarėje, susirinkę su tarškėčiais aplinkui jusų namelį, mes barškindavome, o tamsta pasvardavai mus ant svarstyklių ir duodavai kiekvienam vaikui po smotuką gardaus pyrago. Tai buvo neva atlyginimas už mūsų tarškučių "procesiją". Ir ar atsimeni kai duodavai pirmieviškų laikraščių ir knygelių skaityti ir neštis į namus, ir kaip patardavai mums jauniems, kad mes ir savo namiškiams iš au laikraščių paskaitytumėm.

Tiesa, senelis jau vargų nukamuotas, bet besišnekant papasakojo įdomių sakinių surištų su astronomija. Matyti, senelis buvo labai susidomėjęs astronomija.

Malonu ir džiugu buvo dar savo gyvenime sutikti tą kul-

voter uses a name, or initials, different from the one on the original registration cards, the Board of Election Commissioners cannot be certain that the address changed is that of the voter making the request.

Tukstančiai moterų turės užimti vietas vyrų, kurie bus paimti iš pramonės į kariuomenę. Samdymas moterų pramonėje yra neišvengiamas, sako United States Employment Service įspėjimas.

Namų Savininkai Reikalauja Stabilizuoti Taksus

Antradienio vakare, rugsėjo 15 dieną, Sherman viešbuty, Chicagoje, įvyks svarbus namų savininkų susirinkimas. Susirinkimą šaukia Chicago Real Estate Board namų savininkų biuras. Arčiausias reikalavimas bus, kad valdžia stabilizuotų cėndas ir kainas. Be to, bus reikalaujama, kad lokalės valdžios (Cock kaun-tėjė) stabilizuotų vietinius taksus ir mažintų kiek galėdamos savo išlaidas.

Gary Darbininkų Streikas Likviduotas

Pereitą penktadienį Carnegie-Illinois liejyklų darbininkų grupė išėjo į streiką. Metė darbą keltuvų operuotojai. Prie jų prisidėjo kai kurie kiti. Streikas sutrukdė darbą dar kitų darbininkų. Tačiau apie 10 valandą šeštadienio ryto jis jau buvo likviduotas.

Unijos viršininkai įsakė kitiems darbininkams užimti vietas pasitraukusių nuo darbo. Darbas pasiekė normalią produkciją. Pranešama, apie 50 sustreikavusių darbininkų bus pašalinta iš darbo.

Kubos prezidento brolis šaudysis dueliu su Kubos sveikatos ministru. Prezidentas Batista apgailestauja incidentą.

Buęs Kanačos ministras Washingtonė, pataria prezidentą Rooseveltą padaryti sąjunginių valstybių karo vadu.

turišką ir didelį apšvietos mylėtoją vertelgą. Tiek daug jis pergyveno, tiek daug jam teko patirti judant, krutant ir kovojant už savo gimtinio krašto laisvę.

Jo žmona jau seniai mirusi. Duktė, kurią buvo paėmęs saso sesers už augintinę, yra vedusi ir jos plaukai balti kaip linai. Jos duktė jau mergina, o du sūnūs lankė gimnaziją. Puikius namus turėjo geriausio, viso miestelio vietoje. Senelis pasilaikė prie žento ir dukters. — R. S.

Ragina Užregistruoti Victory Daržus

Civilinės Apsaugos Ofiso Victory daržų skyrius Chicago's Metropolio srity ragina visus gyventojus užregistruoti savo Victory daržus. Paaškinimai yra siuntinėjami blokų kapitonom, o šie padalinis Victory daržų savininkams registracijos blankas.

Victory daržų direktorius George T. Donoghue sako, kad joks kitas iš didžiųjų Amerikos miestų nepasirodė taip gerai auginimu šviežių maisto reikmenų, kaip Chicago.

Prašo Moteris Registruotis Darbams Imonėse

United States Employment Service šiuo laiku kviečia moteris ir merginas registruotis pamokoms, kad jos galėtų dirbti darbus karo imonėse ir svarbių civiliniam gyvenimui reikmenų gamyboje.

PILIETYBĖS PAMOKOS VELITUI
PRASIDES KETVIRT., RUGSEJO 17-tą, 7:30 VAL. VAKARO
JOSEPH J. GRISH
4631 So. Ashland Ave. YARDS 1001

KODEL KENTETI DEL KOJU. D-RO Blaszczyński
Gyduolis gautamas vaistinėse, pagelbės Jams! BOROCYL Miltelai nuo nežėjimo, perdilio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkėtimo odos, išsaugiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo peršėjimo, nudėgimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
Tel. BRUNS. 7209
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av.

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE
Taupykit apsaugotoj įstaigoj, kad užtikrinti savo ateitį. Apart draudžios mes turime didžiausį atsargos fondą visoj Illinois valstijoje.
Duodam paskolas už 4½% ir aukščiau.
Chartered and Supervised by U. S. Government, Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
Justin Mackiewicz, Pres. and Mgr.
4192 ARCHER AVENUE Tel. VIRGINIA 1141
Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed, 9 A. M. to 12 noon. Sat, 9 to 8 P. M.

Karas Europoje
Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".
"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.
Money Orderj ar čekj siųskite:
"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltut.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometrical Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę
Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Kreivios akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmą.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius, Kreivias Akis, Ištaišo.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Seredoj ir Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakominaigai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVE

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431-1434.
Telefonas CENTRAL 4411-2
Namu ofisas:
3223 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniai ir Sekmdieniais pagal sutartį.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet
WHITNEY TARUTIS
ADVOKATAS
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALUMET 6877.
Val.: nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 752
Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880
Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12.
Rez. Telefonas KENWOOD 4300

For VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 3241 W. 66th PLACE
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos Telefonas: BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 7-9 vak. Ketvirtadieniais tik pagal sutartį.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namu telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3343 S. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmdienij pagal sutartį.
Telefonas: YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4.
Sventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel. YARDS 4787
Namu Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namu tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Dr. P. J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
Phone CANAL 4796
Val. nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 vak
Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namu Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094
Jeigu Neatsiliepia—Sank KEDZIE 2868
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak. Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro Sekmdienij pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12.
Phone YARDS 7299

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave.
Telefonas GROVEHILL 0142 Cicerio, Illinois Telefonas CICCERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktorius
John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Dykai
Klausykite mūsų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—15 stoties WGES (1390 kilo.) Su POVILU SALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai
NARIAI
Chicago, Cicerio Lietuvių Direktorių Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNUS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

ARGENTINOS LIETUVIAI IR KARAS

(Specialiai "Naujienuoms")
Rašo Nadas Giedraitis

Visur atsiliepia karas.

Buenos Aires ir kitų Argentinos didmiesčių gyventojams karą labiausiai primena šis vaizdas: Eilės žmonių su įvairiomis blešinėmis prie gazolino pardavimo stočių. Biednotume sau maistą gamina ant "primusų", o naftos gali gauti pirkti tik po du litrus kiekvienas asmuo, stovintis eilėje. Kas turi didesnę šeimyną ir netingi keletą eilių per dieną pastovėti, gauna pakankamai, nes naftos čia netruksta, tik kompanijos nori turėti jo pilnus rezervuarus. Daugelis produktų pabrangę, iš ko uždirbo spekuliantai. Bendrai, kuro problema Pietų Amerikai sprendžia Urugvajuje susirinkusi kuro konferencija. Daugelyje įmonių darbo žmonės karo dėlei uždirba daugiau, negu ramiu laiku, bet pabrangimas pragyvenimo suėda uždarbį ir alkunes pradilina.

Metallurgijos darbininkai streikuoja antras mėnesis. Nors po poros savaitių grįžo į darbą apie 70,000 metallurgijos darbininkų, bet ne visi fabrikai išpildė pažadus, taigi kova tebeina, nes amatinkams toje srityje moka gana aukštas algas, o paprastiesiems darbininkams moka taip mažai, kad su šeimomis neįmanoma pragyventi.

Nėra bendro sutarimo Lietuvos klausimu.

Demokratinė Argentinos lietuvių visuomenė ir tos organizacijos, kurios savo spaudos or-

ganu yra pasirinkusios Argentinos Lietuvių Balsą, trokšta matyti Lietuvą laisva, demokratinė, nepriklausoma respublika. Bet yra ir sektantų, kaip ir pas jus, kurie porėtų, kad Lietuvą "globotų" plėšrus vilkai, iš vienos ar iš kitos pusės.

Unijai su lenkais čia gal pritaria vienas kitas dvasiškai; rūšis "globos" nori tie, kurie nėra ragavę kremliškos "lygybės", o Hitlerio valdžios Lietuvai nori DULRO atsiųstas mokytojas p. Br. Savickas ir smetoninių tautininkų ilgametis dvasios vadovas Juozas Nakutis. Jiedu jau 4 numerius šafirografuotos "Aušros" išleido, kur viešai sakoma netiesą, buk Lietuva po naciais turi autonomiją ir esą šliejimas prie Vokietijos galis išgelbėti lietuvių tautą.

"Aušrininkai" tuo yra įdomūs, kad jie iki pat savo organo išleidimo posėdžiaudavo su ministru Dr. K. Graužiniu. "Aušrai" išėjus "Balsas" parašė, kad ji gimė tų pasėdžių rezultate, bet ponas ministeris tautai nuneigė "Ziniose", matomai, "iš principo" neprisiminėdamas "Balso" adresą, kurio tik pirmuosius du Krėvės Mickevičiaus komunikatus persiuntė, ypatingai orientuodamasis, arba nesorientuodamasis. Dabar "Aušrai" polemizuoja su ministru, iš ko jau aišku, kad jau neina išvien su jos leidėjais, kurių rėmime įtariama vienos valstybės atstovybė (ne Lietuvos).

Prie ministerio J. Aukštulio VISOS Argentinos lietuvių grupės turėdavo bendrus pasitarimus Pasiuntinybėje, bet prie Dr. Graužinio to nėra, nes jis patarė išsiskirstyti. Atsiskyręs su Savicko-Nakučiu, ministeris matosi tik su kunigininiais elementais, kuris, kun. J. Jakučio vadovaujamas, reikia pripažinti čia nepalyginamai rimčiau veikia, negu buvusis "kolonijos kapelionas" J. Janilionis, kurio kriminalinė byla Argentinos Tribūnole dar nėra pasibaigus, jam išbėgus Brazilijon.

Kokią Lietuvą norėtų matyti ponas ministeris Graužinis, plačiai Argentinos lietuvių visuomenėi nėra žinoma, nes ilgametis veikimas su virtusiais "aušrininkais" tautininkų vadais, Paleckio vyriausybės telegramų skelbimas net vietiniuose dienraščiuose ("Ahorą" uždėjo net ekstra antgalvi, kad Lietuvos atstovybė paneigianti rusų daromas lietuvių tautai šunybės) ir ministerio pasirodymas vien siaurame kunigininų žmonių ratelyje, duoda pagrindą manyti, kad jo nuomonė Lietuvos ateities klausimu yra arba oportunistišė, arba sezoninė, bet kokia, butent, nežinia. O labai gaila, kad taip yra, ir

kad jis atsikako dalyvauti platinuose lietuvių susibūrimuose, kur taip siejojimasi dėl geresnės mūsų gimtinės ateities. Tokia jau mūsų tautos tragedija. Bent oficialiai atstovai, bent DABAR, ją neturėtų ginti. Mums tikrai malonu yra skaityti ministerio Žadeikio ar generalinio konsulo Budrio komunikatus USA lietuvių spaudoje, nes matome, kad jie neignoruoja tų, kurie dirba mūsų tautos ateities gerovei. O ponas Graužinis, kaip ir Brazilijoje pabuvojęs ponas Smetona, matomai, vaduojasi šmeižiko kunigo Juozo Janilionio perdėm melagingomis informacijomis. Quo vadis, jeigu tautos veikėjai žaidžia Krylovo pasakėčią?

Argentinoje mirė lietuviškas Tolstojus.

Visur yra originalų, jų netruksta ir Argentinoje. "Argentinos Lietuvių Balse" turėjau progos, surinkęs tikrus davičius, parašyti Povilo Zukro nekrologą, kuris yra sekantis:

Prieš 37 metus, budamas 30 metų amžiaus, iš Kupiškio valstijos Argentinoi atvyko Povilas Zukas, kurį draugai vadindavo Zukeliu. Patagonijoje, ties Comodoro Rivadavia, jis užgyveno ketvirtadalį lengvos žemės; turėjo avių, arklių ir inventorių. Povilo žmona, taipgi lietuvaite, pagimdė 7 kūdikius, iš kurių 2 sunus jau vyrai ir keturios dukros jau yra sukurusios šeimas. Tik vienas mirė. Povilo žmona dabar turi viešbutį prie klm. 27.

Povilas turėjo sesutę gražuolę, kuri tapo vienuole ir su indėnų krykštytoju važinėjo į USA rinkti aukų bažnyčios statybai. Zukai buvo turtingi. Bet beveik prieš 20 metų Povilas palieka turtus ir šeimą Patagonijoje, o pats atvyksta į Buenos Aires ir apsigyvena gatvės Brasil gale, mėšlyne sugrįšto budoj. Jo turtas: skardinė su virvute, kurią užmesdamas ant laivų gaudavo maisto iš viso pasaulio jurininkų atplaukusiu į Buenos Aires uostą. Prieš penketą metų vienas Buenos Aires žurnalas patalpino porą puslapių apie lietuvių Povilą Zuką, po jo paveikslu padėdamas parašą: filosofiškas bedarbių kapitonas Pablo Zukas. O birželio 27, 1942 Buenos Aires policija pranešė per radio, kad jis mirė Ramos Mejla ligoninėje, išbadėjęs ir sušalęs paimtas iš gatvės.

Kada vyriausybė perėmė žemę, jo apleistą, ir namus, Povilo žmona atsianti vieną asmenį iš Comodoro Rivadavia paklausti Povilą, ko jis nori, kad padaryti, kad jis grįžtų prie savo šeimos. Zukas atsakė: "Kuomet parvažiuosi, tai pasakyk mano žmonai, dukterims ir vaikams, kad aš tik vieno dalyko noriu, o butent aš noriu, kad jie mane paliktų ramybėje."

Dar šią žiemą matėme Povilą gaidystėmis vaikščiojant su maišu ant pečių ir renkant popierius iš sąslavų dėžių. Jis pasirinko kovą už buvį varginiausio proletaro maštabe, atsiskęs namų, žemės, lengvo gyvenimo ir šeimynos. Tai buvo savotiškas Tolstojus, kuris daug ilgiau skurdo vienuoje apleidęs Patagoniją, negu Tolstojus iš Jasnaja Poliana išėjęs.

Linų pluošto gaminimas Argentinoje.

Milžiniški žemės plotai Argentinoje kasmet užsėjami linais. Bet, kaip jau žinoma, iš čia eksportuojama tik linų sėmenys, o linų kambliai laukuose deginami.

Jeigu tinkamai apdirbti linus dėl pluošto, tai Argentina kasmet savo žemės ūkio pramonę pakeltų šimtais milijonų dolerių.

Vienok jau ir Argentinoje pradėdama apdirbti linų pluoštą. Štai Argentinos Žemės ūkio Ministerija jau nuo 1938 metų išlaiko milžinišką eksperimentinę stotį prie Pergamino, FCCA. Ten inžinieriai, agrono-

NAMINIS FRONTAS

Žmonės, kurie nepaisė įspėjimų tokių aukštų pareigūnų kaip Leon Henderson ir Donald Nelson, kad civiliams žmonėms grėšia ilgas, sunkus laikas trūkumų sekamais mėnesiais, matys išsipildymą tų įspėjimų.

Šalis lig šiol vartojo reikmenes gerųjų 1941 dienų, prieš pakeitimą industrijų programos. Ir išskyrus gumą, cukrų ir gazolino trūkumą dėlei stočių karas laivų, galima sakyti, kad paprastas suvartojimas dar karo neįjutė. Neilgai taip bus. Didelis spaudimas ateina. Ženkli kasdien pasirodo.

Karo Produkcijos Taryba išleido du įsakymus, kurių šešėlis jau matome. Vienas įsakymas praneša, kad "nėra pakankamai butiniams reikalams" plieno, cinko, daug rūšių medžio ir daug kitos medžiagos. Kitas įsakymas sustabdė darbą ant 85 viešos ir privatinės įėgos projektų šalyje.

Ką tas reiškia? Pirmas įsakymas reiškia, kad ta medžiaga nebus skiriama civilinių industrijai, nepaisant, kaip svarbus tie produktai yra civiliams. Jeigu nerisime užvaduotojų, nebus galima gaminti reikmenes, kurioms ta medžiaga reikalinga. Antras įsakymas reiškia, kad luksusinis vartojimas jėgos bus draudžiamas ligi karo pabaigos, ir WPB žodžiais — "kad galima prezervuoti aptarnavimo standartus", ir "civiliai turės pakęsti nepatogumus ir pasiaukojimą". Turi taip būti. Tą žodį mes visi gerai pildysime per ilgą žiemą karo nesmagumų.

Amerikiečiai padvigubino pirkinį karo bonų palyginus su pereinais metais, bet jie nepasiekė Iždo Departamento kvotos, ir valdžios ekonomistai sako, kad jie daugiau turės pirkti, kad infliacija būtų išvengta. Nuo sausio 1 d. bonų parduota už \$5,400,000,000. Iždo Departamento Sekretorius sako, kad per tris mėnesius pardavimai bonų nepasiekia paskirtos kvotos.

Infliacijos atžvilgiu svarbu, iš kur pinigai pačina. Valdžios ekonomistai nurodo, kad jeigu perki už \$100 bonų su pinigais, kuriuos vistiek butum taupęs, tai neprisidėdai prie infliacijos kovos. Asmenis dalyvauja toje kovoje, jeigu ir karo bonus deda pinigų, kurie butų praleidžiami dėl kokių reikmenų. Pakraščių Sargyba prašo daugiau vyrų prisidėti prie jos laivų patroleš jurose. Pasiųskite laisšką į Coast Guard Sailing Vessel Committee, care of New York Yacht Club, 37 West 44th Street, New York City.

Šia proga pažymėtina, kad Jonas Liutkus jau keli metai turi savo linų pluošto gamybos fabriką Santa Fe provincijoje. Linais jis apsėja savo 60 ha žemės ir 1000 ha kontraktuoja nuo kolonistų. Nuo hektaro jis pagamina toną linų pluošto. Jo produktus nuperka Bunge ir Born firma, kurių dalį suvartoja savo audinyčioje "Graffa", Villa Pueyrredon, o dalį eksportuoja į USA. "A.L.B."

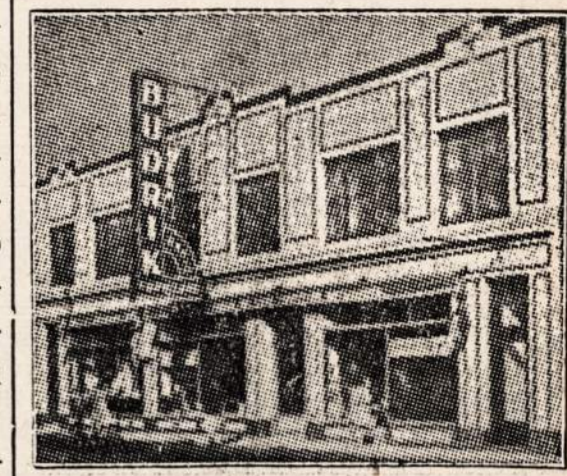
Naujienu-Acme Photo
P-ia Florence Luitweiler, 21 metų amžiaus, ir sunus Richard grįžta į Mount Vernon, N. Y. Ji važinėjosi po Ameriką rekrutuodama moteris moterų pagalbinei armijai.

mai specialių laboratorijų pagalba gerina Argentinos linų sėmenų rūšis, sėja importuotas sėmenis, kad tik geresnė pluošto rūšį išdirbtū.

O ministerijos žurnalas "M. A. N." (Ministerio de Agricultura de la Nacion) pateikia davičius, kad prie Ayacucho, FCS viena stambi firma jau nuo 1935 metų verčiasi linų pluošto gamyba. Ji atsivežė linų sėmenų iš Lietuvos, Olandijos ir iš Rusijos. Išnokusius linus nurauna specialėmis mašinomis. Darbininkai juos suriša į kulelius, o išdžiuvusius iškulia. Paskū sukrauna į milžiniškas stirtas. Pagalios markina dideliose rezervuoruose, galop vėl išdžiovinę moderniškomis mašinomis mina ir bruka bei šukuoja. Paskū linų pluoštą ir pakulas minėta firma siunčia į savo verpynių, kuri randasi Santa Fe provincijos miestelyje, Esperanza, o iš ten siunčia į jos audinyčias Buenos Aires mieste.

Šia proga pažymėtina, kad Jonas Liutkus jau keli metai turi savo linų pluošto gamybos fabriką Santa Fe provincijoje. Linais jis apsėja savo 60 ha žemės ir 1000 ha kontraktuoja nuo kolonistų. Nuo hektaro jis pagamina toną linų pluošto. Jo produktus nuperka Bunge ir Born firma, kurių dalį suvartoja savo audinyčioje "Graffa", Villa Pueyrredon, o dalį eksportuoja į USA. "A.L.B."

*****
BUDRIKO LEIDŽIAMO RADIO PROGRAMAI:
WCFL—1000 K. nedėlios vakare 9 valanda.
WHFC—1450 K. ketvėrgais 7 val. vakaro.
WAAF—950 K. kasdieną, 5:15 vak.

RUDENS ATIDARYMO IŠPARDAVIMAS:

Rakandų, Parlor Setų, Pečių, Lovų, Matrasų, Radio, Rekor-dų ir Jewelry.
Atidaryta ir nedėliomis iki 5 val. vakaro.

Jos. F. Budrik

INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

*****
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

ATLAM ROOFING & SIDING CO.
"Illinois Better Home Improvers"
3511 WEST 63rd STREET
2nd Floor
MICHAEL P. SALIBA
All Phones Hemlock 9293

Remkite Lietuvišką Zyduka.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

* FOTOGRAFAS *
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaido mis ir Hollywood'is sviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus idomius pranešimus.

FOR VICTORY
BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS SEKRETORIUS.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas FORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine \$8.65
Run iš gerų mainų, daug dulkių išimta. Speciali kaina tik apribotam laikui.
Perkant 5 Tonus ar Daugiau. Smulkesni Yra Daug Pigesni.
BLACK BAND LUMP \$10.50
POCAHONTAS PEČIAMS \$8.95
DYDŽIO

VICTORY HOSPITAL
(BŪVUSI ST. PAUL — DABAR NAUJI VEDEJAI)
828 West 35th Place

Naujai pertaisyta su naujaisiais Physio-Therapy metodais. — 24 valandų patarnavimas. — Piles, kojų ulceriai, pasididinusius veins, raptura.
Chirurgija be didelio skausmo ir laiko trukdymo. Lengvais išmokėjimais.
Tėvai: Mes teikiame specialias kainas fiziškam egzaminavimui, mažų operacijų, adenoidų ir tonsilietomies. Maloniai apie tai pasitarime ju jums NEMOKAMAI.

Ne--
KIENO KALTE?
Bet--
Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą
UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMU
RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

NAUJENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo Kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Mėnesiui	75c
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Vienam mėnesiui	.75
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Premjero kalba apie Indiją

Pereitą savaitę Britanijos premjeras Winston Churchill padarė pareiškimą parlamente apie padėtį Indijoje. Jo tikslas, aišku, buvo sustiprinti Indijos administraciją jos kovoje su Indijos nacionalistais.

Premjeras pasmerkė Indijos Kongreso partiją ir jos nepaklusnumo kampaniją prieš britus, apibūdindamas ją partiją, kaip politinės mašinos kontroliuojamą organizaciją, kurią remia "tam tikri pramonės ir finansų interesai", bet kuri neatstovauja Indijos žmonių masių. Churchillas įrodinėjo, kad bent 235 milijonai žmonių iš 390 milijonų visų Indijos gyventojų neturi nieko bendro su Kongreso partija, o iš likusiųjų 155 milijonų daugelis taip pat visai nepritaria Kongreso partijos politikai.

Toliau, Churchillas aiškino, kad Indijos administracijos nariai ir valdžios tarnautojai, kurių milžiniška daugumą sudaro ne britai, o indai, paliko ištikimi Britanijai. Nežiurint agitacijos, kurią veda Mohandas M. Gandhi ir jo draugai, Indijos žmonės savo noru stoja į Indijos kariuomenę, ir iš jų savanorių jau yra suorganizuota daugiau kaip 1,000,000 vyrų armija.

Iš to premjeras padarė išvadą, kad daryti kokių nors nuolaidų Indijos nacionalistams nesą nei reikalo, nei prasmės. Jisai išreiškė nuomonę, kad jie esą sabotaznikai, kuriems padeda japonų "penkta-kolumnistai", ir valdžia turinti elgtis su jais, kaip su tvarkos ardytojais ir valstybės priešais. Churchillas dar kartą pabrėžė, kad Britanija laikosi to pasiūlymo, kurį pereitą pavasarį įteikė Indijos vadams Sir Stafford Cripps, ir principų, kuriais tas pasiūlymas pagrįstas, ji neketinanti keisti.

Šita Churchillio kalba iššaukė daug nepasitenkinimo Indijoje ir net kai kuriuose sluoksniuose Anglijoje. Amerikoje taip pat girdėt daug balsų, kritikuojančių Britanijos premjerą. Jo kritikai sako, kad vien represijomis negalima numalšinti platų tautinį judėjimą, kuris dabar eina Indijoje. Persekiojimai nenuramins Indijos žmonių, bet greičiau sustipris jų neapykantą prieš britus ir paruos dirvą "penktosios kolumnos" propagandai, kuri gali labai daug pakenkti Jungtinių Tautų reikalui, kuomet japonai bandys įsiveržti į Indiją. Kai kurie Amerikos laikraščiai primena Churchillui, kad Malajos pusiasalyje ir Burmoje vietiniai gyventojai padėjo įsiveržusiems japonams kovoti prieš britus; panašus dalykas galys atsitikti ir Indijoje.

Padėtis, iš tiesų, kebli ir pavojinga. Geruoju išspręsti Indijos problemą dabartinė britų valdžia, matyt, negalės. Yra pasiūlymų, kad Prezidentas Rooseveltas apsiimtų būti tarpininkas tarp Anglijos ir Indijos. Bet J. V. Prezidentas galėtų išsikviesti į tą ginčą tikrai tuomet, kai abidvi pusės sutiktų jį kviešti ir iš anksto pasizalėtų jo sprendimui pasiduoti.

Anglijos darbininkai pasisakė prieš "antrafrontininkus"

Vadinamojo "antro fronto" propaganda gavo skaudų smugį Britanijos Darbo Unijų Kongreso suvažiavime. Kongresui, susirinkusiam Blackpool mieste, buvo pasiūlyta rezoliucija, kad būtų tuojau atidarytas antras frontas Europos kontinente prieš nacius. Šią rezoliuciją Britanijos darbininkų sąjungų delegatai atmetė daugiau negu dviejų trečdalių balsų dauguma (3,584,000 prieš 1,526,000). Po to Kongresas aklamacijos būdu priėmė valdybos pasiūlytą rezoliuciją, kuria Britanijos darbininkai prižada pilną paramą Jungtinių Tautų žygiui, kuomet "kompetentingos įstaigos nutars, kad atėjo laikas pradėti efektingą afensyvo žygį Europoje".

Kas gali nepripažinti, kad tai yra sveiko proto balsas? Kiekvienas gali suprasti, kad karo žygius privalo planuoti kompetentingi ginkluotųjų jėgų vadai, o ne politiniai agitatoriai, kurie apie karo strategiją neturi jokios nuovokos.

"Naujienos" yra pakartotinai pareiškusios tokia nuomonė. Komunistiškai pentkotojai pludo masę už tai susiriesdami. Kas nepritaria politinei agitacijai už antrą frontą, tą jie apšaukia "pro-naciu". Dabar, vadinasi, "pro-naciais" virto jau ir Anglijos organizuotieji darbininkai!

Baltijos pasiuntinybių stovis

Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybės Londone nėra panaikintos, — nors, kaip neperseniai buvo pranešta spaudoje, Anglijos valdžia jų neįdėjo į naująjį diplomatinį sąrašą, kuris buvo išleistas šią vasarą.

Britai šituo būdu padarė nuolaidą sovietų ambasadoriui Maikiui, kuris, matyt, "tavorščiaus" Molotovo spaudžiamas, nuolatos kabinėjosi prie britų užsienio reikalų departamento.

Londono "Evening Standard", šių metų rugpjūčio 11 d., rašo apie tai štai ką:

"Rusijos Pasiuntinybė protestavo prieš tai, kad šitų trijų valstybių atstovai dar vis dedami į sąrašą. To sąrašo spausdinimas buvo suspenduotas — popieriaus taupymo sumetimais. Rugpjūčio sąrašas išėjo be Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardų..."

Tokiu būdu "tavorščius" Maikius ir jo bosas Maskvoje, "tavorščius" Molotovas, laimėjo didelę... pergalę Atlanto Čarterio fronte. Bet ji dar anaipol nėra pilna. Baltijos respublikų pasiuntiniai Anglijoje dar tebeturi visas diplomatinės privilegijas, ir jų pasiuntinybės nėra uždarytos arba atiduotos rusams. Tik iš listo jos išimtos, kad nesvilintų akių sovietų diplomatui.

Berlyne "tavorščius" Molotovas buvo laimėjęs daug daugiau, kuomet Lietuvą, Latviją ir Estiją buvo okupavusi Raudonoji armija. Tuomet, paties Hitlerio įsakymu, tų valstybių pasiuntinybės buvo perduotos sovietams.

Atsidėkodamas už tokį draugišką nacių kooperavimą Berlyną ir įteikė SSSR Komunistų Partijos vardu sveikimą, "tavorščius" Molotovas, rudenį 1940 m., nuvyko į "draugą" Rudolfą Hessą (kuris dabar "atostogauja") kokiame tai britų valdžios viešbutyje).

Anglai tokio "kooperavimo" mažųjų tautų smaigime sovietams neduoda. Todėl nėra ir "draugiškų sveikinimų" britų konservatorių partijai nuo visa-sąjunginės komunistų partijos.

APŽVALGA

SOVIETŲ ARMIJOS GINKLAI GERI

Sovietų Rusijos kariuomenė nėra blogiau apginkluota, kaip kitų šalių kariuomenės. Josios kai kurių rūšių ginklai yra dar gi geresni, negu vokiečių arba amerikonių.

Rusai, sako vieno Amerikos militarinio žurnalo ("Infantry Journal") rašytojas, įsitaisė keilias metais anksčiau už Jungtinių Valstybių kariuomenę pūšias automatinius šautuvus. Raudonoji armija yra gausiai aprūpinta lengvais greitai šaudančiais ginklais, kuriuos kareiviai nešasi į frontą. Ji turi labai daug lengvų mašiniųjų kanuolių, panašių į Amerikos "Thompson submachine gun"; turi taip pat ir sunkių, vandeniū vėdinamų, kulkosvaidžių. Labai gera rusų artilerija.

"Vokiečiai tokios geros nuomonės", sako tas rašytojas, "apie Putilovo 76.2 milimetrų lauko kanuoles, kad jie didoką skaičių jų, atimtu iš rusų, pasiuntė į Šiaurės Afriką mušiams prieš Jungtinių Tautų jėgas."

Paminėjęs visą eilę įvairios rūšies rusų kanuolių, priešlėktuvinių ir prieštankinių šautuvų, rašytojas, pagaliau, nurodo, kad sovietų armija yra aprūpinta ir labai gerais tankais. Ji turi lengvų, vidutinio dydžio ir sunkių (52 tonų) tankų.

Tai reiškia, kad ne dėl blogo sovietų armijos apginklavimo Hitleris ją nugali. Ir, tur but, ne dėl ginklų trukumo — bent karo pradžioje. Kuomet pereitų metų vasarą naciai puolė Sovietų Sąjungą, šį turėjo ne mažiau, bet daugiau ginklų už vokiečius, ir daugiau tankų ir lėktuvų. O jau negali buti nei kalbos apie tai, kad vokiečiai galėjo turėti didesnę kariuomenę. Karo tarnybos amžiaus vyrų Rusijoje turėjo buti bent dvigubai daugiau, negu Trečiajame Reiche.

Be to, sovietų Rusija buvo 13 ar 14 metų anksčiau, negu Vokietija, įvedusi privalomą ir visuotiną karo tarnybą. Karo mūštą išėjusių vyrų Rusija galėjo turėti 1941 metais apie 20 milijonų.

Tai kodėl vokiečiai rusus visą laiką nugali ir stumia Raudonąją armiją vis toliau ir toliau į rytus?

Trukumas, matyt, yra arba sovietų armijos vadovybėje, arba jos nesugebėjime vartoti naujus mechanizuoto karo metodus, kuriuos įvedė vokiečiai. Faktas, pav. yra tas, kad per pirmuosius penkis mėnesius karo vokiečiai suimdavo labai daug rusų kareivių — dešimtimis ir šimtais tukstančių. O šienet apie tokius masinius raudonarmiečių suėmimus fronte jau beveik negirdėti; ne vokiečių generalinis štabas tuo nebesigiria. Vadinasi, rusai jau išmoko gintis, nepatenkant į vokiečių "žnyplės". Bet lekcija kainavo brangiai.

Tačiau daryti puolimus, "žaišo greitumu" pralaužiant priešų linijas, kaip kad daro vokiečiai, Raudonoji armija dar, matyt, neišmoko. Kiek kartų ji bandė vokiečių linijas perkirsti, bet jai nepavykdavo; ji sugebėdavo tik taktai pastumti priešų keilias mylias atgal, ir jos ofensyvo energija išsisemdavo.

Karui laimėti, pasirodo, gero apsiginklavimo ir skaitlingos armijos nepakanka.

MELAGINGI PASIGYRIMAI

Clevelando tautininkų savaitraštyje A. Smetona ir jo suneilis Julius, pasislėpę po pseudonimu, rašė, kad po 1926 metų "pučo" "tautos vadas" važinėjo po Lietuvą ir kad Lietuvos klebonai "sutikdavo jį džiaugsmingai ir pagerbdavo iškilmingomis mišiomis bei atgiedodami "Te Deum".

Bet p. S. Gabaliauskas sako, kad tai melas. "Liet. Žiniose" jįsai į tą Smetonos pasigyrimą atsako:

"1927 metais Smetonai lankant kraštą, norėdamas pasirodyti maldingui ir katalikams prielankiu, kiekvienoje parapijoje stengėsi nueiti į bažnyčią. Dauguma kunigų, žinodami Smetonos fariziejiškumą, vengė jį net į bažnyčią įsileisti. Pav. kada Smetona lankydamas Telšius norėjo atlankyti katedrą, tai

rado katedros duris uždarytas, tas pat buvo Joniškėje, Šiauliuose, Panevėžyje ir daugelyje kitų Lietuvos bažnyčių."

Reikia pastebėti, kad daugelis Lietuvos kunigų ir katalikų veikėjų, perversmo metu, Smetonai pritarė ir jį rėmė (tai buvo viena didžiausiųjų Lietuvos katalikų klaidų — remti valstybės išdaviką, sulaužiusį Respublikos konstituciją!). Bet neilgai trukus jie susigriebė, elgėsi negerai, nes jie pamatė, kad Smetona juos begėdiškai apgavo. Po gruodžio perversmo jisai buvo prisiekęs daugiau nebelaužyti Lietuvos konstitucijos. Tačiau, praėjus apie pusę metų, "tautos vadas" paleido Lietuvos Seimą ir naujų Seimo rinkimų neskelbė; o ne valdyti kraštą diktatoriškai.

Šis antras Smetonos priesaikos sulaužymas sukėlė prieš jį daugelį buvusio jo šalininkų.

AGITUOJA UŽ AUSTRIJOS MONARCHIJĄ

Keistas yra "The Chicago Sun" bendradarbis, M. W. Fodor, kurį laikraštis vadina savo "Centro ir Rytų Europos autoritetu". Kartais atrodo, kad jisai labai demokratiškas ir pažangus žmogus; bet kartais jisai nušneka, kaip tikras atžagareivis.

Aną dieną jisai rašė Chicago dienraštyje apie Austriją — ir pasisakė už Habsburgų dinastijos grąžinimą į Austrijos sostą.

"Jeigu tačiau", skaitome p. Fodoro straipsnyje, "austrijokai norėtų monarchijos, tai būtų kvaila priešintis restoracijai (monarchijos atsteigimui). — "N." Red.) Austrijoje... Jei aš bučiau čekas, tai aš ne tikta pritarčiau restoracijai Austrijoje, bet taip pat Bavarijoje, Saksonijoje ir Wuertenberge."

Jisai mano, kad, pasodinus karalių į šitų vokiškų šalių sostus, būtų užkirstas kelias Vokietijos "centralizacijos tendencijai". Naivus galvojimas. Vokietijoje buvo daugiau kaip tuzinas karalysčių ir kunigaikštysčių, o ar jos Vokietijos centralizaciją sulaukė?

M. W. Fodor perša į Austrijos sostą "teisėtą įpėdinį", kunigaikštį Otto, kuris dabar viešai Jungtinėse Valstybėse, ieškodamas pažinčių "aukštojoje draugijoje", tarp Amerikos milionierių ir politikierių.

100,000 Dalyvavo Didvyrių Minėjimo Iškilmėse

Pereitą šeštadienį Maywoode, Chicago priemiesty, buvo surengta Bataan Diena. Iškilmėse atžymėti nuopelnai karių, dalyvavusių Bataan pusiasalio mušime. Tų karių tarpe pasižymėjo tankų daliniai, kuriuos operavo kilę iš Maywoodo vyrai.

Apie 100,000 žmonių dalyvavo iškilmėse šeštadienį. Daugiau nei už \$150,000 parduota Karo Bonų.

Konfiskavo Buvusio Bankininko \$50,000 Turta

Federal Bureau of Investigation užtiko dar vieną dėžę, kuri priklausė Ariani šeimai ir kurioje buvo \$50,000 vertės šėrių ir pinigų.

Saverio Ariani praecyti buvo galva italų banko Chicagoje. Kai bankas užsitarė savo duris, tai Ariani šeima išvažiavo iš Chicago. Po to apie 11 metų šeima slapstėsi, keisdama savo pavardes.

Neseniai valdžios agentai užtiko Kalifornijoje apie \$38,000 turto priklaususio Ariani šeimai. Dabar surado vėl \$50,000.

LIETUVA! St. Mišėikas-Ziemys.
KELKIS!
(DVIEJŲ DALIŲ REALYBĖ)

(Tešinys)

DALIS I.

8. DARBAS PLEČIASI

Nė rytmečio skardo aplinkui
Ir brėkstantios laisvės nei aidu,
Bet mums aimanuoti netinka
Ir musų patamsiai nebaido.

Kaz. Jakubėnas

Kuomet Bronė parvažiavusi iš Vilniaus su Jonu pradėjo platinti atsisaukimus, Keturlaukių, Geizų ir kitose parapijose veikimas, nukreiptas prieš okupantus, buvo smarkiai paplitęs. Jonas ir Pijus Staineliai, Albinas ir Juozas Čekauskai, abudu Sidabrėliai, Kostas Krakauskas ir daugelis kitų, buvo susibūrę į kruvą, nors nebuvo jokios organizacijos ar draugijos steigta.

Jonas su Pijūsu Staineliai dar vis, anot Sidabrėlio Vinco, moko sienas piešiniais bei eilėrašiais, o Kostas, savo pagiežus prieš žandarus už Marytę nepamiršęs naktimis suko ratą apie Keturlaukių žandarų būstinę.

Aną dieną jisai rašė Chicago dienraštyje apie Austriją — ir pasisakė už Habsburgų dinastijos grąžinimą į Austrijos sostą.

Kostas Krakauskas dar labiau nuėjo, savyje užsitarė. Ilgomis naktimis jis daug lėršto priemonių ir būdų sugalvojo, bet nei vieno nepasisėkė įvykdyti. Jį smarkiai saugojo ir kaimo vyrai nuolatos paskū jį sekiojo.

—Ko jūs kaip vapsvos prie manęs prikibote? — klausė daug kartų Kostas draugas.

—Ne blogo tau linkėdami, — atsakydavo anie.

—Bet naudos iš jų ir maza, — širdo Kostas, kurio visus fantastinius sumanymus draugai atmesdavo ir liepdavo patognesnio momento laukti.

Bet vieną kartą pasisėkė. "Laimė nusišypsojo" — kaip Kostas mėgdavo sakyti prisiminęs.

Grįždamas nuo Marytės, kuri jai pas kitus tarnavo, pas Baragą, nemažą girtuoklį, Kostas sutiko Pijū Stainelį.

—Iš kur trauki? — užklausė Pijus sypsodamas.

—Žinai, ko klausai? — atsakė nedrąsiai, nors paskutiniu metu, pamatęs vyrų nuosirdumą, jau pats labai dažnai palkabėdavo apie Marytę.

—O kaip laikosi?

—Menka sveikata... Vis neat-sigauna kaip reikia... Slipnutė...

—Namon eini?

—Nei pats nežinau... O kur pasidėsi?..

—Einam į Barauskų kaimą pas Čekauską.

—Pas Čekauską? Juk ten nuolatos žandarai su prusais pas jų mergas atjoja...

—Nusispiauti! Pamatysim atjojant, spruksime pro duris. Bet mergos lipšnios...

—Nežinau... — abejojo Kostas.

—Kaip nori... — nespyrė Pijus.

—Gerai, trauk velniai, einame, — pasakė Kostas ir abudu patraukė link Barauskų kaimo.

Barauskų kaime Čekauskai buvo žinomi. Namuose buvo ketetas vyrų ir kelios merginos, žinomos "panąitės", kaip su pašaija jas kaimo vyrai vadindavo už norą mėgdžioti miescionkaites rubais ir viskuo.

Juozas Čekauskas, vyriausias sūnus, buvo paprastas vyras ir u juo noriai visi draugavo, tik Kostui jis nepatiko. Jis sakydavo:

—Būtų nieko vyras, bet pats žinai, pagyras! Liežuvingas, bet neišmintingas. Paimtum į sauja — surį suspaustum, o statosi vyrų. Tfu!

Ir gal ne tiek dėl Juozo, kiek dėl jo sesučių, vyrai traukdavo pas juos į svečius.

Okupantams užėmus Lietuvą, Čekauskuose prasidėjo nuolati-

niai baliai; žandarai veik neiš-jodavo ir žmonės į juos už tai snairavo.

Kostas ne kartą drėbė Juozui: —Tai ką, Juozai? Savų nesu-valdai? Ei, žiurėk, kad jom ne-igiltų prusai, pilvas ištin...

Juozas aiškindavosi, rausdavo, ausdavo ir atausdavo, tei-sindavosi, bet vyrų neįtikino. —Trauk jas velniai, — sakydavo įpykęs Vincas Sidabrėlis, kuomet vyrai dėl sesučių puldavo Juozą. — Kas mums galvo-je? Mergos mergomis ir pasi-liks, ištėkės — bobos! O sur bo-ba du turgu, patys žinot...

—Mes nieko, — sakydavo Kazys Bajauskas, — bet Juozo gaila. Spiautų į jas ir baigta. Bet ne, užtaria... Jei užtari, reiškia, pritari, o jei pritari — tu mums, broliu, ne draugas! Mes su prusais neisime obuoliuoti.

Bet laikų bėgant niekas nepasikeitė: Juozas kaip drauga-vo, taip tebedraugavo su vyrais, kurie ruošė okupantams kilpas, o sesutės krykštė ir vokiškai su prusų puskarininkais per naktis dainavo.

—Ukė dėl to nenukentėju, bet ar šeimyna nepadidėjo? — klausdavo ironizuodamas Kostas.

—O kaip taviškė? — pradėdavo atsikirsti Juozas.

—O, jo Marytė, — juokdamasis už Kostą atsakydavo Kazys Sidabrėlis, — ražančių kal-ba, kuomet Kostas ateina.

—O Kostas egzortus pašonė-se skaito... — pridurdavo ku-ris nors vyras.

Kuomet Kostas su Pijū Staineliu priėjo prie Čekauskų ukės, šunes pradėjo loti.

Kostas sudraudė Pijū nelįsti tuojau į kiemą, bet pirmą gerai įsiklausyti ar svetimų nėra?

Užėję už sodo pinučių sugulė į grabę. Kostas ir Pijus pa-statė ausis klausėsi.

—Na ir laikai, — pasipiktin-gęs tarė pašvagždomis Kostas. — Pirmiau pas mergas eidavai šakas tratindamas, jei žinojai, kad jos "priemnos", o dabar kaip lapė prie vištos selyk!...

—Tylėk, man rodos, jog yra kažkas... — tarė pašvagždomis Pijus.

—O kas?

—Tur but žandarai...

—Žandarai? — ir Kostas dar-gi atsiklaupė iš grabės pakilęs. Kiek, nematai? — užklausė už valandėles.

—Nežiuriu... O tau kas?

—Kaip tai kas? Jei vienas — gyvas neišeis! Turi revolverį?

—Nebuk kvailas, Kostai. Nu-šautum pas juos žandarą — ukį sudegintų, nekalti žmonės nukentėtų...

—Pakaks, broliu, "durnių" voliوتي! Ten negalima — armo-tomis akmens ant akmens ne-paliks: čia — neatsargu, ten vėl žmonės nukentės... Zvirbliai! O! ką aš tau pasakysiu! Ar į dangų aš žandarą vesiuosi pakarti? Visur žmonės gyvena! Duokš revolverį!

—Neturiu... O tu nerėk, dar išgirs!

—Et, pakaks! Pikta man, su-pranti? Antras mėnesis po lau-kus zylioju ir vėją gaudau! Ne-nori — nepadėk, o aš savo pa-darysiu.

(Bus daugiau)

MAIŠĖJA

Vakaras.
Katriutė ir aš susėdome ant klėties trepų. Beržyne vėjas šlamštė, šaltuona dar tebebuvo neužšalusi. Ir kai mėnulis išlenda iš už debesų ir apšviečia vandenį, tai taip ir blizga vanduo ir šaltuona atrodo, tarsi ilga tarp karklynų išsi-vingiavusi juosta.

Vėsu.
Mudu sėdime. Katriutė kojas supa ir šnekamės. Ir tam šnekėjimui nėra galo.

—Čia šalta — tarė. — Eikim į klėtį.
—Kažin ar ten bus geriau.
—Aš manau — atsakė. — O jei nebus gerai — išeisime vėl čia.
Ir mudu suėjome.
Tamsu.
—O kur mudu susėsime?
—Duok čia ranką.
Ji pažėmė mano ranką ir krepsiuojame tamsoje.
—Sėskime — tarė.

Dabar kalba nutruko ir tylė. Vėjas per sąsparas sau švilpia. Aš perdėjau ranką per jos petį ir spustelėjau. Katriutė graži, bet aš jos dabar nematau, tik juntu, kai ji kvėpuoja ir jos kvapas dvelkia man į veidą. Dabar aš ją sau įsivaizdinu, tarsi iš labai toli arba per sapną. Jos akys mėlynos, kaip Lietuvos dangus. Nostytė taip skoningai riesta ir biskį kreiva. Ir tas jos nosies kreivumas darė ją žavėjančia ir ji man be galo patiko. Ir aš ją vėl spustelėjau. Bijau ją pabučiuoti. Bijau ir nedrįstų pasakyti, kad myliu. Ir kažin kaip mano pirštai palietė jos kruštinę... Ir ji nenustumė mano rankos. Dagi ji pasišliejo prie manęs ir jos kvėpiantys plaukai kutena mano veidą. Ir kažin kaip jos ir mano lupos sulipo į daiktą. Tai buvo pirmas ir amžinai neužmirštas atsitikimas.

Aš eisiu.
—Ar jau? — ji atsiliepė.
O kas?
—Nieko — atsakiau. — Bet žinai, Katriute, jau laikas.
—Turėk širdį — ji pasakė.
—Nori palikt mane vieną.
—Laikas — aš ištariau. — Greit pradės švist.
—Dar tik vakaras.
—Ne — atsakiau. — Jau arti rytas.
Einu.

Ji pradarė klėties duris ir besą užsnigta.
Šposas.
Pėdų jeita nėra, o išeita jau bus. Neužilgo jos tėvas atėjo arkliais avių ir pėdas rado. Buta ir išeita.
Su ja klėtyje praleistas laikas paliko neišdildomą žymę mano širdyje. Dabar aš jos ilgstuosi ir niekur negaliu susitikt.

Sekmadienis.
Pamačiau ją Kalnujuose. Mano akys pasitiko ją su šypseną, o ji liudna.
—Kas tau, Katriute?
—Aš su tavim daugiau nešnekėsiu!
—Kodėl?
—Gavau į kailį!
—Nuo ko? Už ką?
—Nuo tėvo, už tave!
—Kaip tai?
—Pėdos.
Tokiais gražios, žibančios ašaros pasirodė jos akyse ir

per veidą, kai deimantai nuriedėjo ant žemės.
—Sakyk, kaip buvo?
—Paprastai, — ji ištarė. — Tėvas rado pėdas — išeita. Pasiėmė pantį ir tiek jau pliekė, kad net kraujai ištryško...
—Vaje!
—Matyt! — tarė. — Atsisėst negaliu...
—Man tavęs gaila.
—Nors tiek man gerai, kad tau manęs gaila.
Ir ji dabar pro ašaras nusišypojo.
Persiskyrėme.
Dagi pamiršau su ja susitarti, kur mudu galėtume susitikt. Reiškia, nutruko tokis malonus ryšys.

Ilgės kankina.
Vieną vakarą nuėjau prie klėties, ir vis tiek aš ją turiu pamatyt. Ir mačiau. Atlydėjo ją tėvas gult į klėtį, įleido, spyną įkabino, užrakino ir nuėjo sau.
—O tai tau!
Apėjau apie kiētį. Jokio langučio nėra. Bet gluosnis. Prie klėties gluosnis. Aš įsilipau į gluosnį, paskui stogu iki kurtinio. Virkščias ištraukiau ir įlindau per kurtinį. Ir jau aš pas Katriutę.
—Katriute! — ištariau. — Jau aš čia!
—Dėl Dievo! — ji ištarė. — Na, per kur dabar čia tave vėlnias inešė?
—Tylėk! — ištariau. — Aš su dantimis sieną išgraužiau ir įlindau pas tave...
—Tėvas sienoje skylę ras, tai vėl man bus...
Mudu juokiamės.

—Gal ir gerai, kad taip atsitiko — tarė. Dabar jis mane užrakina ir ramus, o nežino, kad spyna neperskiria.
—Puiku, Katriute, puiku!!
—Puiku!
—Na, įsik šia po patalais tu vėlniūksti! Juk tau šalta.
—Kažin? — ištariau. — Bet mano korpūs.
—Nusimesk!
Laikas bėga, kaip žaibas ir man jau reikia eit sau. Tat aš, kai atvaras per kurtinį išlindau ir nuėjau.
Susitikome.
—O ką? — tariau. — Kaip dalykai?
—Viskas gerai — ištarė. — Niekas nieko man nesakė.
—Ar ateit kitą sykį?
—Ateik — tarė. Aš tavęs pasiilgstu.

—Apsizvalgėme.
Niekas nematė, kad mudu sušnekomė ir persiskyrėme. Nelaimė.
Aš nuo gluosnio stogu iki kurtinio belipdamas, nusparčiau samanas. Virkščias, ką kurtinys buvo užkimštas irgi vėjas nunešė ant žemės. Čia naujas pėdsakas...
Man, kas man, bet bijau,

kad mano vargšė Katriutė vėl negautų su pančiu. O tas tėvas tokis beširdis, kai pradeda pliekt, tai iki kraujo. Šnekėtis, myliotis, bučiuotis — tas viskas širdį, kaip medum tepa, o tas senis už tai ją pliekia su pančiu.
Maišė.
Vieną vakarą nuėjus aš tuojau į gluosnį ir stogu iki kurtinio. Per kurtinį įlindęs aš šokdavau į grūdų aruodą, o iš ten pas Katriutę. Ši sykį buvo kitaip. Tėvas pamatęs, kad samanos nuspardytos, užkabino maišą. Aš įlindau per kurtinį ir išmukau į maišę. Ir maišė užsirakė.
—Vaje! — sukuždėjau. — Jau čia veinias...
Visuomet prieš savę aš turėdavau peiliuką, bet dabar apsigraibiau visas kišenes — nėra! Persigandau, drebu visas. Mėginau tą rezginį perkąsti su dantimis. Šniurai stori, arklų seilės ir žole apvelti, kartūs ir perkąsti negaliu. Šaukčiau, kad gelbėtų, bet gal jos čia nėra. Gál tėvas su bernu su šakėmis čia žemai manęs laukia. Katriutė gavo pliekt su pančiu, o mane jie dabar su šake nusmeigs, kaip varlę.
Tai baisu!
—Kokis veinias čia pas ją mane neė? —

Andai maudžiausi ir skendėjau — išsigelbėjau. Vasarą vogiau sode obuolius, — pamačiau, kad ateina — pabėgau. Dabar jau gyvas neištruksiu!... Kas tie bučiai! — tuščias pliaukštelėjimas lupomis ir dabar už tai aš turiu žutį. Koks aš buvau kvailas!

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

Dabar aš užmiršau šakę, su kuria neužilgo mane nudurs ir įsigilinau į bučkį. Ir bet gi jis buvo saldus, žavėjantis. Ir jeigu čia dabar būtų Katriutė ir da sykį duotų man bučkį ir mirtį gal būtų lengva.
Nusiraminau.
Mano ranka kešenėje ir aš laikau kietai suspaudęs peiliuką ir to nejučiau. Kaip tai? Ištraukiau ranką iš kešenės ir su kita ranka atlenkiau geležtukę, perpjoviau šniurus ir jau aš laisvas. Išstrūkę iš maišės, išlindau atgal per kurtinį ir nė nepasijutau, kaip aš vėl ant žemės.
Pabėgau. —Jonas Šliburis.

KAS PIRKO KARO BONUS

Pereitą savaitę per Universal Savings and Loan Association (1739 So. Halsted St.) pirkto Karo Bonus šie asmenys:

Miss Beverly Brazis	\$25.00
Leopold Vilckikas	25.00
Miss Sylvia Peika	25.00
Joseph Alikonis	50.00
Mrs. Della Zitkus	50.00
Miss Sylvia Peika	50.00
John Mikshys	
2 po \$100.00	200.00
Alex Kiltin	
4 po \$100.00	400.00
Viso už	\$825.00

Ruošiasi Gasoline Skirstymui

Michael Mulcahy, Chicago's srities kvotų administratoriaus, žinioje šiuo laiku darbuojasi 155 reikmenų paskirstymo tarybos. Pereitose savaitės gale Mulcahy patikrino dešimties tų tarybų personalą. Bus daroma daugiau patikrinimų. Norima apskaičiuoti, kaip daug samdinių tarybos reikės, kai taps įvestas gasolino paskirstymas.

789,915 Bilietai Nupirkti Karo Parodon Įeiti

Pereitą šeštadienį, paskutinę Jungtinių Valstijų armijos karinės parodos dieną, parodą atlankė 86,732 žmonės.

Viso per 11 dienų parodos bilietų buvo išparduota 789,915. Netenka abejojoti, kad jų būtų matė ir daugiau žmonių, bet pasitaikė labai nepalankus oras keletą dienų. Tatau samžino lankytojų skaičių. Be to, keletą vakarų tarp 20,000 ir 60,000 lankytojų nestengė vidan jeiti, nes jau nebeišteklo vietos didžiuliam Soldier Field stadione.

— Rugsėjo mėnesį žuvo 9,784 Italijos kareiviai, oficialiai skelbia Mussolini valdžia.

— Kretoje naciai sušaudė 3,000 graikų. Kai kuriems geštapo agentai įsakė išsikasti savo duobes.

— Wendell Willkie randasi Jeruzalėj.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui
6 KAMBARIŲ MEDINIS, 10037 YALE, Karšto oro šiluma, screens, strom sach, 2 karų garažas, šonu įvažiavimas. Nebus atmetas teisingas pasiūlymas. COMMERCIAL 2417.

SOUTH SIDĖJ PARSIDUODA 4 flatu muros namas po 4 kamb. Nuomos \$960.00. Kaina \$5000. 4 flatu muros namas, garų šildomas, 2/4-2/3, stokeris, Marquette Parke, 2 aukštų medis, 2 po 6 kamb., pečiai šildomas. Kaina \$3,500.
Z. S. MICKEVICE, 2506 W. 59th St. REPublic 7731

PRIE 18 GATVĖS pardavimui 15 flatu namas, 2 krautuvis ir garažas, kaina \$18,000. Reikia \$8,000 cash. Iplaukų \$340 į mėnesį. Atsiskaukite. 1715 S. Carpenter St.

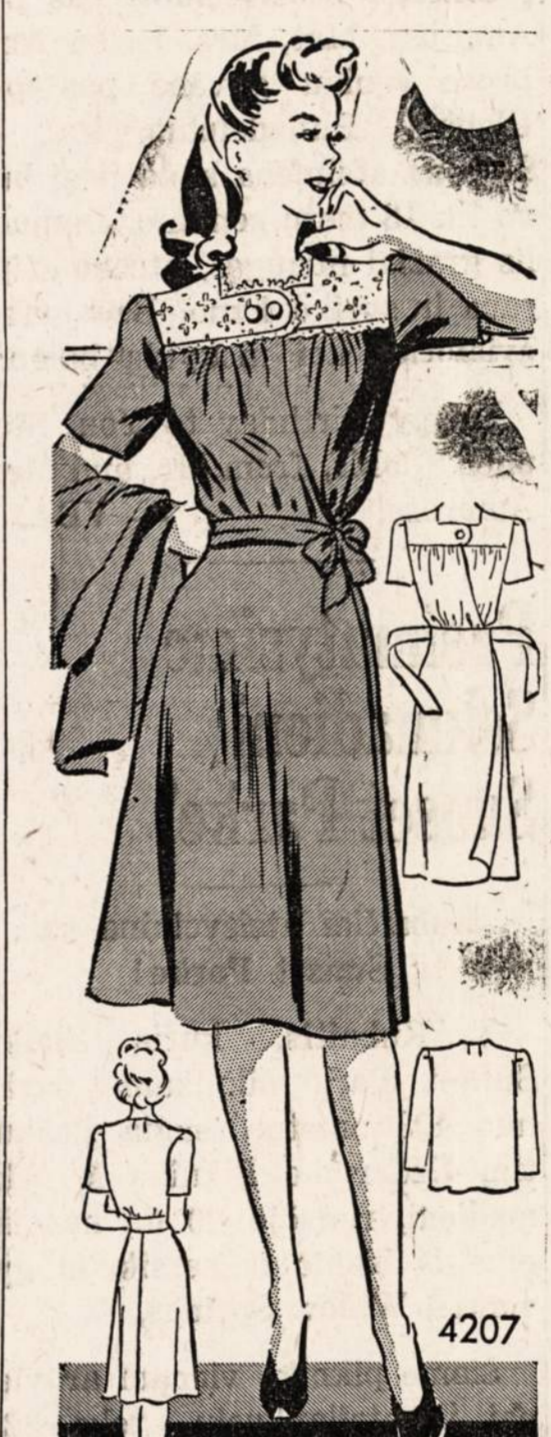
NEPAPRASTAS NAMAS, 2 flatu medis, 6 ir 6 kamburių, cottage užpakaly, gerame stovyje. Dėl užbaigimo reikalau. Sautik vakarais nuo 7 iki 9. Prospect 2482.

PARDAVIMUI ARBA mainymui moderniškas 2 flatu namas, bŕngalov stogas, 4 ir 4 kambariai, arti 46 St. ir Rockwell. Arrow Realty, 5903 S. Kedzie ave. Hemlock 2161.

BARGENAS UZ MAŽIAUSIA KAINA
Savininkas turi greitai parduoti puikią bungalow ir modernišką dvifliatį, su kambariais beisroite; randasi arti Marquette Parko. Pigią parduosiu užtai, kad perku didesnę namą. Šaukite tik pirkėjai. Dorchester 4222.

PAUKOSIU 5 FLATŲ kampinį apartamentą, po 4 kambarius košnas. 2659 S. Sawyer.

MADOS

4207 — Graži ir praktiška suknelė busiančiui motinai. Sukriptos mieros 12, 14, 16, 18 ir 20.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanšetę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierę ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakytu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeu 15 centų ir prašau atsųgti man pavyzdį No. ....
Mieros ..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.
ROSELANDO LIETUVIŲ Moterų Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. 7 val. vakaro, Lietuvių Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan ave. Visos narės atsilankyt paskirtu laiku, nes po susirinkimo turėsime šurum-burum. Atsiveskit ir naujų narių.
Nutarimų rast. M. Noruisis.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkų Reikia
MERGINŲ LENGVAM dirbtuvės darbu, patyrimas nebūtinai, 40c į valandą. Room 701, 509 S. Franklin street.

REIKIA SMARKIŲ baltveidžių merginų dirbtuvės darbu, 40c į valandą, plus viršlaikis. Braun Importing Co., 109 W. Ohio St.

REIKIA MERGINŲ iššmokini-mui čekioti ir sortuoti. Excelsior Laundry, 2842 Wentworth Ave.

REIKIA COMBINATION captaus, kasterių ir veiterių. Atsiskaukit Atlantic Hotel Coffee Shop, 316 So. Clark Street.

REIKIA MAIDS. Atsiskaukit Hotel Atlantic, Linen Room. 316 South Clark street.

FOUNTAIN — COUNTER — GRIDDLE
Merginoms ir moterims proga išmukti restorantui biznį prie seniai įsteigtos firmos. Gera alga. Patyrimas nebūtinai. Pamatykit Mr. West, 333 W. Madison street, tarpe 9 ir 11 prieš piet.

PIXLEY & EHLERS
POROS, PATYRUSIOS, užmiesty. Viena virėjų, valymų, skalbimų. Kitas miži, prižiūrėti daržą ir vietas. Stuba apšviesta, vanduo, kur kas duodamas. Galės vartoti daržą ir piene, kambariai mažai šeimai, \$20 į savaitę 2 ekspertams ir geriems darbininkams. Reikalingas geriausias palūdymas C. R. Smith. Rt. 1, Box 15. Greenwood, Miss.

REIKIA PEKIOTOJŲ, patyrimas nebūtinai. Gera alga. Deer Park Baking Co., 400 N. St. Louis.

REIKIA MERGINŲ
Nuo 18 iki 45 metų, vidutinio aukščio ir svorio, prie Counter, virėjų ir busų darbo. Patyrimas nebūtinai. THOMPSON'S RESTAURANTS Room 308 350 N. Clark St.

MERGINŲ PATYRUSIŲ apdengti gražius baksus arba sėmpelinius keikus, priklijuoti, apskuti ir t. t. 325 N. Wells St. 8th floor. Superior 6076.

PRIE SALAD patyrusios moteries ir kafeteria. National Cafeteria, 316 S. Wells. Webster 7664.

PRIE SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORŲ
Prie matrasų arba studios. Tik patyrusios operatorokos atsiskaukit. Sleep Products Co., 629 W. Cermak, 4th floor.

PROGA PRIE WHITE TOWER Hamburger šapa, virš "average" moterų 20 iki 45 m. Gera alga. 422 East Grand Ave.

REIKALINGA VEITERKA į svarią road house. Buti vietoje, geras užtikimas, gera alga. Mergina ar moteris, nėra skirtumo amžiaus. 5700 W. 79th St. (Stickney) Phone SUMmit 868 W 1.

PATYRUSIŲ MERGINŲ applique cutterių, 5 aukštąs, 234 S. Market

VEITERKŲ
Geras darbas. Gera alga. SALLY'S BARBEQUE, 3541 Ogden ave.

VEITERKŲ, PATYRUSIŲ ir nepatyrusių, darbas naktimis. Hermann's, Archer & California.

INDŲ PLOVIKIŲ
Geros darbo apyvostos. Gera alga. SALLY'S BARBEQUE, 3541 Ogden ave.

JAUNŲ MARGAIČIŲ LENGVAM dirbtuvės darbu, 37c c. į val. Atsiskaukit į 5 aukštą. 234 S. Market.

REIKALINGA MERGINOS mokytis lankstyti abrusus, suvynioti bundulius ir prosyti į Linin Supply Laundry, 849 N. Franklin St.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui
ISIGYK MICHIGAN FARMA PIGIAI
80 akrų, puiki žemė vaisiams, 17 akrų vynuogių, obuolių, karliodai parduota melonų iš šios farmos. Yra tenent house, didelis sklepas, barnė ir kiti būdikai. Didžioji stuba sudegusi. 8 1/2 mylios į vakarus nuo Kalamazoo, \$2,900.
C. E. HICKOK, 109 Allen Blvd., Kalamazoo, Mich.

4 FARMOS, 194, 210, 234, 268 akrų, yra visi reikalingi būdikai. Dėl informacijų rašykite Jacob Rose, La Porte, Indiana.

SUSIRINKIMAI
ROSELANDO LIETUVIŲ Moterų Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. 7 val. vakaro, Lietuvių Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan ave. Visos narės atsilankyt paskirtu laiku, nes po susirinkimo turėsime šurum-burum. Atsiveskit ir naujų narių.
Nutarimų rast. M. Noruisis.

HELP WANTED-MALE Darbininkų Reikia
PRESERIŲ ANT mašinų prie virėjų rubu, dažymo įstaigoj. Nuolat darbas. Salzman Imperial Cleaners and Dyers, 2123 Lincoln Ave.

VAIKINŲ NUO 18 METŲ IR SENESNIŲ
Prie shipping ir stockroomų. Mokestis ir pusė už viršlaikį. THE PROCESS CORP., 1956 S. Troy Street

FOUNTAIN — COUNTER — GRIDDLE
Vyrams ir berniukams proga išmukti restorantui biznį prie seniai įsteigtos firmos. Gera alga. Patyrimas nebūtinai. Klauskite Mr. West, 333 W. Madison St., tarpe 8 ir 11 val. prieš piet.

PIXLEY & EHLERS
REIKIA DARBININKO siuvėjo. Kreiptis: 233 W. 74th street.

REIKALINGAS DARBININKAS į taverną. 5959 So. Racine Ave.

REIKIA VYRŲ plauti grindis naktimis ofisų name. 1024 South Wabash ave. Room 218.

DARBININKAI DIRBTUVEJE reikalingi. 58 centai į valandą iš pradžių ir 68 centai į valandą po 30 dienų. Tikrai vyrų tarp 20 ir 50 m. senumo teatsiskaite. THOMAS MOULDING FLOOR CO. 4326 West 51st Street

REIKALINGAS DARBININKAS tavernoje, dirbti rytmėtais. 2616 W. 59th St.

REIKALINGAS DARBININKAS, vyras ar moteris, tavernoje, padirbti už baro. 837 W. 34th Place.

REIKALINGAS BARTENDERIS PATYRĖS. 1843 SO. HALSTED ST.

BERNIUKŲ IR VYRŲ Patyrusių ir nepatyrusių, veiterių, counter vyrų, grill vyrų, prie busų berniuku išmukti musų metodą. Tikra proga ateičiai. O'CONNELL'S 422 East Grand Avenue

ŠIAUCIAUS — GERA ALGA. Šaukit Chicago Heights 1616. Į pietus nuo Loop. 73 E. 16th St. Pui-ki šapa. Chicago Heights.

Automobilių Mechanikų patyrusių
Labai gera alga.

Burke Motor Sales 6455 S. Western ave.

WOOD TURNERS (Automatic)
Prie įvairios tekortystės. Nuolat darbas. Gera mokestis. American Woodworking Co., 1658 N. Lowell.

REIKIA VYRŲ VIDUTINIO AMŽIAUS
Mes išmokysim dël gerai apmokamų darbų, nuolat darbas, 100% karo produkcija.
2743 W. 36th PLACE

BACK MAKERS, Excel Frame Mfg. Co., 910 W. Lake.

HELP WANTED-MALE-FEMALE Darbininkų-Darbininkų Reikia
VYRŲ IR MOTERŲ: virėjų, pantry, indų plovėjų, valytojų, housemen, maliorii, lovų taisytojų ir viešbučius, restoranus, ligonbūčius. Modern Hotel, 879 N. State St.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
VIRTUVĖS PEČIUJE IDEKITE PLEININIUS TILE, enamelotus, visokių spalvų. Uždeit ant plasterio arba wallboard, \$37.80 įskaitant materialą — 90 ketvirtainių pėdų. Apskaiciavimas dykai. STEEL WALL TILE CO. Ruzskiewicz 829 MILWAUKEE AVE., tel. MONroe 2717.

FOR RENT-IN GENERAL Rendai-Bendrai
RENDON 6 KAMBARIŲ flatas, 2 lubos. 4151 S. California ave. Yards 5994.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
MOKEDAMAS CASH—
už rakandus sutauptsite nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaikite ar rašykite dël daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, SUNUS, 6343 So. Western Ave., Chicago, Ill. Tel. REPublic 6051

ROAD TO VICTORY!

LOVEIKIS
Siūnčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankletams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankletams, Laidotuvėms, P a p u o s i m a m s.
GELININKAS
4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

GEORGE GIDEIKIS
Persiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 13 dieną, 3 valandą ryto. 1942 m. sulaukęs 34 metų amžiaus; gimęs Coal Center, Pa. Paliko dideliame nulūdime moterį Alice, po tėvais Burbulis, dukterį Alice ir sūnų Gerald, tėva Antaną, 3 švogerkas, Eugenia, jos vyrą Jona Jakuną ir jų seimą, Leoną Burbulytę, Benediktą ir jos vyrą Leo Vaičekauską ir seimą, pusseserę Josephine Radavičienę, jos vyrą Antaną ir seimą, o Lietuvos motiną Teodorą ir daug kitų giminii ir draugų. Kunas pašarvotas namuose 4153 S. Artesian Ave. Tel. Lafayette 5793.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 17 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Nekalto Prasiđėjimo Panelės šv. parapijos baznėčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. George Gideikio giminės, draugai ir pažistami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame
MOTERIS, DUKTĖ, SUNUS, ŠVOGERKOS, PUSSESERES.
Laidotuvėse patarnauja laidotuvių direktorius J. Liulevičius, Tel. Lafayette 3572.

FOR VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

Tėve, ŽIUREK!
Štai tas namas "NAUJIENŲ" SMULKIUSIUS SKELBIMUOSE!

Raudonasis Kryžius Padės Surasti Jusų Gimines Rusijoje

Pernai metais, prieš prasidedant karui tarp Vokietijos ir Rusijos, buvo išvežta daug žmonių iš Lietuvos į Sovietų Sąjungos gilumą. Keliolika tūkstančių tų tremtinių vardų buvo paskelbta Amerikos lietuvių laikraščiuose. Bet tik apie labai mažą dalelę jų iki šiol pasisekė patirti, kur jie dabar gyvena ir kokia jų padėtis.

Amerikos lietuviams, kurių giminės pateko į Rusiją ir tenai, gal but, kenčia didelį vargą, reikia susirūpinti jų likimu, nes jeigu mes jiems nesuteiksime pagalbos, tai kas jiems padės? Pirmiausia, reikia sužinoti, į kurias vietas jie buvo išvežti, kad būtų galima su jais susisiekti.

Amerikos Raudonasis Kryžius, gavęs daug pranešimų iš Lietuvos, per Tarptautinį Raudonąjį Kryžį, aptiekinasi

žmonių išgabenimus į Rusiją, sutiko lietuviams šitame reikale patarnauti. Kiekvienas, kuris matė savo giminės vardą paskelbtose išvežtųjų žmonių sąrašuose arba kitokiu būdu patyrė apie savo giminę išvežimą į Rusiją, gali kreiptis į artimiausiąjį Raudonojo Kryžiaus skyrių žodžiu arba laišku, prašant tuos gimes surasti.

Kadangi ne visi moka angliškai parašyti laiška, tai Raudonojo Kryžiaus skyrius Chicagoje sutiko priimti iškirptas iš laikraščio blankas, kurias ištremtųjų giminės pripildys, paduodami ieškomų asmenų vardus ir kitus faktus, pažymėtus blankoje.

Zemiau paduodame tokių blankų pavyzdžius, lietuvių ir anglų kalbomis (pripildyti ir pasiųsti reikia tikta anglišką blanką).

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS CHICAGOS SKYRIUS
616 South Michigan Ave. Chicago, Illinois.

Prasau padėti man surasti šį asmenį, išvežtą iš Lietuvos į Rusiją:
Vardas-pavardė:
Paskiausias adresas Lietuvoje:
Amžius:
Gimimo vieta:
Pilietybė:
Užsiėmimas:
Šeimyninė padėtis:

AMERICAN RED CROSS CHICAGO CHAPTER HEADQUARTERS
616 South Michigan Ave. Chicago, Illinois.

Help me, please, find the following person who had been deported from Lithuania to USSR territory:
Full Name:
Last full address:
Age:
Place of birth:
Citizenship:
Occupation:
Marital Status:

Vardai ir adresai kitų žmonių, kurie gali suteikti informacijų:
My Name:
Address:
Citizenship:
Relationship to person in Lithuania:

Names and addresses of other people who might have information:
My Name:
Address:
Citizenship:
Relationship to person in Lithuania:

Pripildyti reikia tik anglišką blanką, dešinėje pusėje; paskui ją iškirpti, įdėti į konvertą, užadresuoti — taip, kaip parodyta blankos viršuje; užlipinti pašto ženklelį ir pasiųsti.

Pamokos Darbų Washburne Vakarinėje Mokykloje

Washburne mokykla yra adresu 1225 Sedgwick street. Čia duodamos darbų pamokos vakarais nuo 6:30 iki 9:30 valandos. Už pamokas mokėti nerūkia. Jos duodamos Chicago švietimo tarybos priežiūroje. Zemiau talpinamas sąrašas kursų, kuriuos galima pasirinkti:

Sewing (Advanced)	304
Sheet-Metal Shop	233
Shorthand	307
Traffic Management	212
Tailoring	101
Typing	209
Wood Turning	112
MERCHANDISING	
Advertising	203
Copywriting and Layout	203
Buying Principles	203
Textiles I and II	203
Retail Arithmetic	203
Salesmanship	203
Mail Order Merchandising	203
Speech and Personality	203
Development	203
Store Operation and Management	203
Priorities and Price Control	203
Applied Mathematics	208
Auto Mechanics	125
Beauty Culture	310
Bookkeeping	303
Bookkeeping Machines	301
Business English	212
Cabinet Making	112
Carpentry	115
Commercial Art	319
Costume Design	306
Comptometry	207
Cooking	216
Electric Shop	224
Industrial Science	315
Journalism	212
Key-Punching	219
Machine Shop	Auditorium
Machine Drafting	213
Map Drafting	213
Mechanical Drafting	213
Millinery	210
Pattern Making	116
Printing	122
Presswork	135
Radio-Practical	234
Sewing (Beginning)	302

Walker Cooper (po kairei), St. Louis Cardinals beisbolo komandos narys, ir jurininkas Jimmy Cooper rodo į brolio Mort Cooper komandos Nr. 22. Brooklyne Mort laimėjo 20-tą lošimą ir to dėka jo komanda pateko į pirmą vietą.

Jaunuolis Stephen Globis, Iš Philadelphia, Tarnyboje Chanute Field, Ill.

BRIDGEPORT. — Pereitą šeštadienį netikėtai atsilankė pas pp. Helen ir VBA. Ambrose jaunuolis Steponas Globis, kuris dabar lavinasi prie aviacijos Chanute Field. Sekmadienį Steponui pripuola jo gimtadienis, todėl ta proga jis atvyko į Chicago pasisvečiuoti pas pp. Ambrose. Mat, Mrs. Helen Ambrose seniau gyveno pas pp. Globius Philadelphia, Pa., ir Steponą atsimeina kada jįsi buvo tik 13 metų senuko. Jaunuolis gražiai nauaugęs, atrodo stipraus ir sveiko kuno. Bus geras aviatorius kai mokyklą baigs.

Happy Birthday to You, Stephen Globis, from Mr. and Mrs. Ambrose. — VBA.

Pasimatysime Sekmadienį Sunset Parke!

Kubaitis, kuris užlaikė Sunset Park piknikams daržą nuo 1936 metų, rengia Paskutinį Uždarymo Pikniką šį sekmadienį, rugsėjo 20 d., nes išeina iš biznio ir persikelia gyventi į Willow Springs.

Šiame piknike vienas ar vienai iš atsilankusių teks \$25 Karo Bonas visiškai už dyką. Tikietai duodami dykai. Taipgi bus duodami dovanomis didelis lietuviškas suris, bonka geros degtinės ir keislas skanaus Schlitz alaus.

Šokiams užsakyta gera orkestra. Visiems užtikrintas smagus laiko praleidimas. Visi Chicago ir apylinkių lietuviai nuoširdžiai užkviečiami. Kas dar negavo tikiety, gaus atvažiavę į daržą.

— X.X.

Suėmė Armijos Dezertyrą

Kaltinamas dviejų meginų nužudymu

Pereitą šeštadienį Santa Monica mieste, California valstijoje, policija areštavo Robertą Taylor Bailey, 25 metų pabėgėlį iš armijos. Klausinėjamas policijos, Bailey prisipažino, kad jis buvo vienas iš galvažudžių, kurie užmušė dvi Kenoshos merginas naktį į antradienį, rugsėjo 7 d.

Tos dvi merginos buvo Dorothy Baun ir Neil Pietrangeli. Jos, praleidusios Darbo Dienos šventę Kenoshoje, važiavo p-lės Pietrangeli automobiliu į darbą Sparta miestely, Wisconsin valstijoje.

Antradienio rytą jos buvo užtiktos krumuose netoli miestelio Tomah, Wis. Viena jų jau buvo mirusi, kita dar gyva. Tačiau ir ši mirė pakeliu į ligoninę.

Areštotas Bailey iš karto sakė, kad merginas nušovė buvęs kartu su juo jureivis, su kuriuo jįsi susipažinęs Chicagoje.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

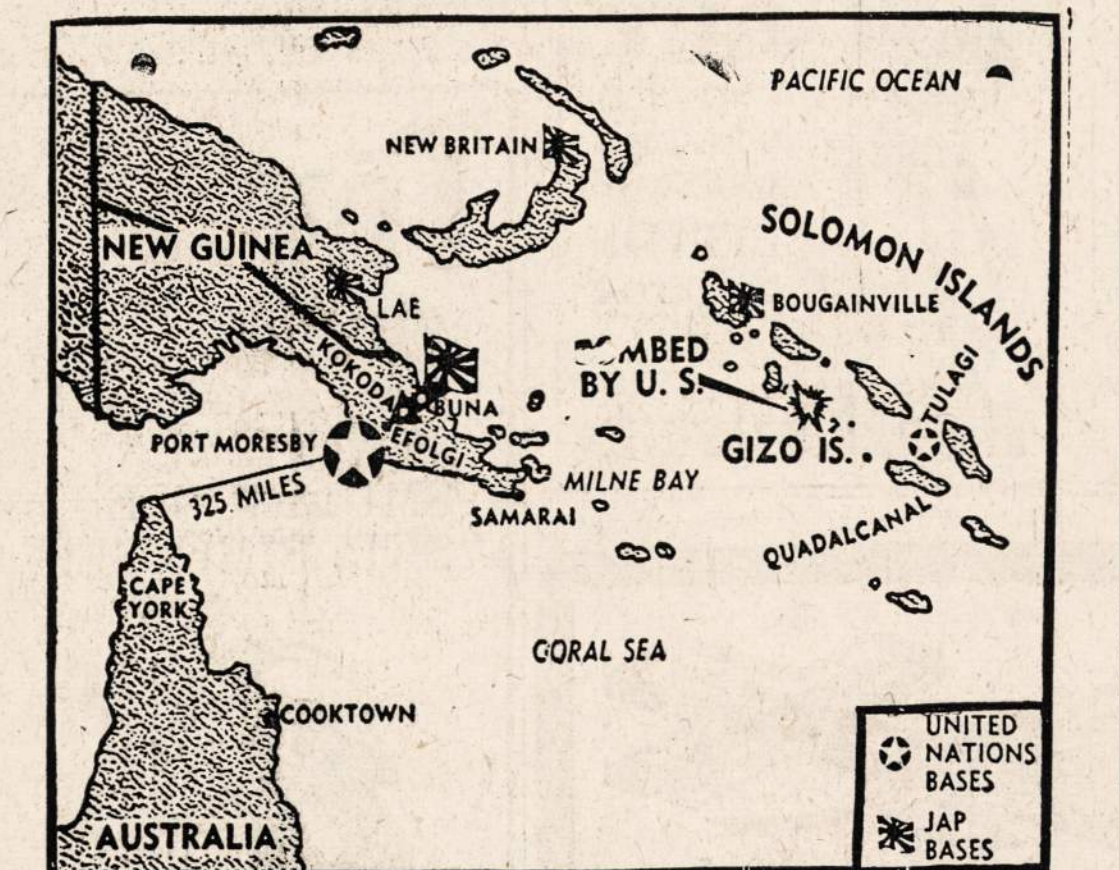
Albertas Jakšys Gavo Corporal Rangą

BRIDGEPORT. — Jaunuolis lietuvis iš Chicagos, Albertas Jakšys, atsiuntė savo motinai laiška iš Kalifornijos, kad jįsi per mažiau nei metus laiko karo tarnyboje jau tapo pakeltas į Corporal rangą. Jis tarnauja prie Signal Corps tankų skyriaus.

Jaunuolis Albertas yra vienišelis sunus ponios Josephine, kuri dabar yra vedusi su p. Walter Paloniui, gerai žinomam tunelio bosu ir tavernos biznieriui. Pp. Paloniai gyvena adresu 3353 S. Emerald Ave. — VBA.

Šiandien Prasideda Vakarinių Mokyklų Sezonas

Šiandien atsidaro Chicago vakarinės mokyklos. Numatoma, kad šįmet vakarinės mokyklos turės daugiau darbo nei pernai. O pernai jas lankė 41,654 mokiniai ir mokinės. Mokinių tarpe buvo taip jauni, kaip ir užaugę žmonės.

Naujojoje Gvinėjoje japonai pradėjo didelį ofensyvą, kurio tikslas yra užimti Port Moresby. Apeidami kliūtis, japonai prisiveržė į australiečių užnugarį ir privertė juos trauktis.

Dėdės Pasakoriaus Skiltis

Skaityt mano skiltį, tegul jusų mintys puola kur papuls. — VBA.

Barberio Stulpas, Kaip Tu Atsiradai?

Dažnai mes lankomės pas barberį, kad mūsų ilgus plaukus jis nukirptų ir, kam auga barzda, ją nuskustų. Mes visur prie barbernės matome pastatytą stulpą. Kiti net sukasi aplink, kad greičiau jusų akį pagautų. Tie stulpai yra numaleuoti raudonais dryžiais ant balto. Kodėl taip? Iš kur tas paprotys atsirado? Kam reikia to stulpo iš viso, kai patys žmonės žino kur randasi barberys?

Jeigu žinote, tai neskaitykit šio mano parašymo. Jeigu ne, tai galit pasiskaityti.

Barberiai Pirmieji Kraujo Nuleidimo Daktarai

Plaukų kirpėjai pirmiausia yra žinomi atsiradę Graikijoje apie 5 amžių prieš krikščionybę. Tačiau apie 1308 metus po Kristaus Anglijoje jie buvo drūčiai organizuoti ir greta plaukų kirpimo ir barzdos skutimo praktikavo tais laikais labai populiarią "kraujo nuleidimą" paprotį, jei kam nors skaudėjo. Dar ir mūsų laikais yra pasilikęs supratimas, kad re-

kalinga kraujas nuleisti dielėmis ar bomka, kad skaudėjimas pranyktų. Anais laikais tai buvo tikrasis pasveikimo budas. Veik visas mokslas buvo pamatuotas burtais.

Ne Stulpas Bet Stora Lazda

Ypač Anglijoje įsigyveno paprotys pas visus barberius užsiimti kraujo nuleidimo patarnavimu. Keista, kad jie už tokį patarnavimą neimdavo paskirto atlyginimo. Tačiau, kiek keno malonė, tai tykodavo gauti. Yra sakoma, kad iš to ir atsirado vadinami "tįpsai".

Prie kraujo nuleidimo operacijos buvo reikalinga vartoti stora ilga lazda ligoniui ranką prisegti ir aprišti. Kada barberys neturėdavo pacientų, tai jis tą ilgą lazda išnešdavo laukan ir žmonės žinojo, kad jis nėra užimtas. Ant lazdos budavo kraujo raudonos žymės, kas rodė, kad jįsi yra ekspertas kraujo nuleidimui.

Pagaliaus 1745 metais Anglijos valdžia išleido įstatymą uždraudžiantį barberiams kraują nuleisti, paliko tik dantų traumimą. Tat barberiai sugalvojo padaryti pastovesnį stulpą, kuris ir po šiai dienai pasiliko.

Propnuoja Laisnius Dviračiams

Pastaruju laiku žymiai padaugėjo skaičius dviračių vartojamų susisiekimui. Dviračių padaugėjimas veikia automobilių ir trokų judėjimą gatvėse, vieškeluose ir kryžkelėse. Tėnka varyti vaju tikslu praprinti dviračių vairuotojus saugiau važiuoti. Ryšium su tuo reikalu League of American Wheelmen ir kitos organizacijos proponuoja, kad Illinois valstijos legislatura suteiktų įvairiems municipalitetams teisę laisniuoti dviračius, sako Illinois Automobile Club.

Du laikotarpiai dienoje yra ypačingai javojingi važinėti dviračiais, tai rytmetį ir popiet, kai didžiausias automobilių ir trokų trafikas buna. Illinois Automobile Club pataria dviratiniams vengti šiais laikotarpiais važinėti.

Nacionalinio Himno 128 Metinė Sukaktis

Šiandien sukanka 128 metai kai tapo sukurtas Jungtinių Valstijų nacionalinis himnas Star Spangled Banner.

Himno autorius buvo Francis Scott Key. Jįsi ant konvento surašė eiles, žiurdėdamas į nesekmingus britų užsimojimus paimti miestą Baltimore ir Portą McHenry.

Key buvo advokatas, kuris mėgo rašyti eiles. Himnas buvo parašytas rugsėjo 14 d. 1814 m.

Žvejoti Galima Tik Iš Laivelių

Prieš keletą dienų buvo pranešta, kad žvejotimas Chicago parkų praduose ir ežerėliuose jau prasidėjo ir kad žvejoti galima taip iš laivelių, kaip ir nuo krantų.

Parkų Distrikto pareigūnai dabar įspėja, kad žvejoti leidžiama tik iš laivelių. Žvejant nuo kranto, sako jie, daroma žalos prūdų ir ežerėlių žolei ir medžiams, taipgi prūdų ir ežerėlių pakrančiams. Be to, susidaro nesmagumų patiems žvejotojams ir yra pavojaus užkabinti kabliukais net praeivius bei stebėtojus.

Lagunos, kuriose žvejotimas leidžiamas, yra šiose vietose: Columbus Parke, Douglas Parke, Garfield Parke, Humboldt Parke, Jackson Parke, Lincoln Parke ir Washington Parke.

Daugiau nei 300 laivelių yra žvejams parenduoti ir juos galima gauti tuoj po 5 valandos ryto.

Chicago Atyko Didžiulis Cirkas

Ringling Bros. ir Barnum & Bailey cirkas atvyko Chicago. Šiandien cirkas pastatys palapines. Chicagoje didžiulis cirkas gatruolius 14 dienų. Palapinės bus pastatytos paežery, į pietus nuo Soldier Field.

Šis cirkas samdo 1,600 žmonių, turi 50 slonių ir 1,009 kitokius gyvulius ir žvėris, taipgi turi keletą šimtų arklių.

JACK SWIFT

